

EBA/GL/2021/12

2021 m. lapkričio 11 d.

Gairės

dėl bendros vertinimo metodikos,
taikomos išduodant kredito įstaigos
veiklos leidimą pagal Direktyvos
2013/36/ES 8 straipsnio 5 dalį

1. Gairių laikymosi ir pranešimo prievolės

Šių gairių statusas

1. Šiame dokumente pateiktos pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010¹ 16 straipsnį parengtos gairės. Pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos ir finansų įstaigos turi dėti visas pastangas siekdamos laikytis šių gairių.
2. Gairėse išdėstyta Europos bankininkystės institucijos (EBI) nuomonė dėl tinkamos priežiūros praktikos Europos finansų priežiūros institucijų sistemoje arba dėl to, kaip Sąjungos teisė turėtų būti taikoma tam tikroje srityje. Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 4 straipsnio 2 dalyje apibrėžtos kompetentingos institucijos, kurioms taikomos šios gairės, turėtų jų laikytis ir atitinkamai jas įtraukti į savo praktiką (pvz., iš dalies pakeisti savo teisinę sistemą arba priežiūros procesus), įskaitant tuos atvejus, kai gairės pirmiausia yra skiriamos įstaigoms.

Pranešimo reikalavimai

3. Pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos ne vėliau kaip 08.04.2022 privalo EBI pranešti, ar laikosi arba ketina laikytis šių gairių, arba nurodyti nesilaikymo priežastis. Jeigu kompetentingos institucijos iki šio termino nepateiks jokie pranešimo, EBI laikys, kad kompetentingos institucijos šių gairių nesilaiko. Pranešimus reikėtų siųsti užpildžius EBI interneto svetainėje pateiktą formą ir compliance@eba.europa.eu įrašius nuorodą „EBA/GL/2021/12“. Pranešimus turėtų teikti asmenys, turinys reikiamus įgaliojimus pranešti apie gairių laikymąsi savo kompetentingų institucijų vardu. Apie visus gairių laikymosi pasikeitimus taip pat būtina pranešti EBI.
4. Pranešimai bus skelbiami EBI interneto svetainėje pagal 16 straipsnio 3 dalį.

¹ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 12).

2. Dalykas, taikymo sritis ir apibrėžtys

Dalykas

5. Šiose gairėse nustatoma bendra vertinimo metodika (toliau – BVM), taikoma išduodant leidimus pagal Direktyvą 2013/36/ES (toliau – KRD), vykdamt įgaliojimus, suteiktus EBI pagal tos direktyvos, iš dalies pakeistos Direktyva (ES) 2019/878, 8 straipsnio 5 dalį.

Taikymo sritis

6. Šios gairės taikomos visais atvejais, kai pagal Direktyvą 2013/36/ES su vėlesniais pakeitimais kompetentingos institucijos turi įvertinti, ar suteikti kredito įstaigai, apibrėžtai Reglamento (ES) Nr. 575/2013 (KRR) 4 straipsnio 1 dalies 1 punkto a ir b papunkčiuose², veiklos leidimą.

Kam skirtos šios gairės

7. Šios gairės skirtos Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 4 straipsnio 2 dalies i punkte nurodytoms kompetentingoms institucijoms.

Apibrėžtys

8. Jei nenurodyta kitaip, KRR, KRD, Reglamente (ES) 2019/2033³ dėl riziką ribojančio reguliavimo investicinėms įmonėms ir Direktyvoje 2019/2034⁴ dėl investicinių įmonių priežiūros vartojamos ir apibrėžtos sąvokos gairėse turi tą pačią reikšmę.
9. Be to, šiose gairėse vartojamos šios sąvokų apibrėžtys:

Už kovą su PP ir TF atsakinga finansų priežiūros institucija	Kompetentinga institucija, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 4 straipsnio 2 dalies iii punkte.
BVM	Bendra vertinimo metodika

² Su pakeitimais, padarytais Reglamentu (ES) 2019/2033 dėl riziką ribojančio reguliavimo investicinėms įmonėms.

³ 2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/2033 dėl riziką ribojančių reikalavimų investicinėms įmonėms, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1093/2010, (ES) Nr. 575/2013, (ES) Nr. 600/2014 ir (ES) Nr. 806/2014.

⁴ 2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/2034 dėl investicinių įmonių riziką ribojančios priežiūros, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2002/87/EB, 2009/65/EB, 2011/61/ES, 2013/36/ES, 2014/59/ES ir 2014/65/ES.

3. Įgyvendinimas

Taikymo terminas

10. Šios gairės taikomos praėjus 08.04.2022.

4. Bendrieji principai

4.1 Bendra vertinimo metodika

11. Kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad išduodamos kredito įstaigos veiklos leidimą, kaip apibrėžta KRR 4 straipsnio 1 dalyje, jos taikytų šiose gairėse nustatytą bendrą vertinimo metodiką (toliau – BVM).
12. BVM nustatyti kriterijai ir metodai, pagal kuriuos kompetentingos institucijos turėtų vertinti Direktyvos 2013/36/ES 10–14 straipsniuose nustatytus bendruosius reikalavimus, taikomus išduodant kredito įstaigos veiklos leidimą.
13. Šiose gairėse nurodyta rizika taip pat apima pinigų plovimo (PP) ir teroristų finansavimo (TF) riziką. Todėl kompetentingos institucijos, išduodamos veiklos leidimą, turėtų išsamiai įvertinti su kovos su PP ir TF susijusius aspektus. Šiuo tikslu kompetentingos institucijos prireikus turėtų bendradarbiauti su atitinkama už kovą su PP ir TF atsakinga finansų priežiūros institucija ir kitomis atitinkamomis viešosiomis įstaigomis pagal Direktyvos 2013/36/ES⁵ 117 straipsnio 5 dalį.
14. Siekiant užtikrinti, kad vertinimas, prieš suteikiant veiklos leidimą, būtų pagrįstas patikima informacija, kompetentingos institucijos turėtų peržiūrėti informaciją ir dokumentus, pateiktus kartu su prašymu pagal *Techninius reguliavimo standartus (TRS) dėl informacijos veiklos leidimui gauti*, atsižvelgdamos į teisingumo, aiškumo, tikslumo, aktualumo ir išsamumo reikalavimus ir siekdamas užtikrinti patikimą ir riziką ribojantį įstaigos valdymą. Pagal *TRS dėl informacijos veiklos leidimui gauti* 10 straipsnio 2 dalį kompetentingos institucijos taip pat gali reikalauti, kad prašymo teikėjas pateiktų papildomos informacijos arba papildomų paaiškinimų.
15. BVM yra technologijų atžvilgiu neutrali ir palanki inovacijoms, todėl ji taikoma prašymą pateikusioms kredito įstaigoms su visais verslo modeliais, tiek tradiciniais, tiek novatoriškais verslo modeliais ir (arba) įgyvendinimo mechanizmais, ir tuo pačiu metu nenustato reikalavimų naudoti konkrečias technologijas ar įdiegti tam tikras struktūras. Todėl ji netrukdo naujų technologijų ir novatoriškų verslo modelių atsiradimui ir plėtrai. Todėl kompetentingos institucijos, vertindamos prašymą, neturėtų teikti pirmenybės konkrečios technologijos diegimui ir jam trukdyti, taip pat neturėtų teikti pirmenybės konkrečiam verslo modeliui ar paslaugai ar jiems pakenkti. Tai nedaro poveikio poreikiui užtikrinti, kad verslo modelis arba įgyvendinimo mechanizmas netrukdytų veiksmingai kompetentingų institucijų priežiūrai.

⁵ Visų pirma EBI gairės dėl rizikos ribojimu pagrįstos priežiūros institucijų, už kovą su PP ir TF atsakingų finansų priežiūros institucijų ir finansinės žvalgybos padalinių bendradarbiavimo ir keitimosi informacija pagal Direktyvą 2013/36/ES. 2021 m. gegužės 27 d. konsultacijoms skirtas dokumentas „EBA/CP/2021/21“ paskelbtas <https://www.eba.europa.eu/eba-consults-new-guidelines-cooperation-and-information-exchange-area-anti-money-laundering-and>

16. Siekiant užtikrinti vienodas sąlygas visoje ES, kompetentingų institucijų vertinimas turėtų būti tik techninis, atspindėti prudencinį reguliavimą ir atitikti Direktyvos 2013/36/ES 11 straipsnį.

4.1.1 Proporcingumas

17. Kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar suteikti veiklos leidimą, pagal šiose gairėse nustatytą proporcingumo principą, siekdamos užtikrinti, kad vertinimas atitiktų prašymą pateikusios kredito įstaigos individualų rizikos pobūdį ir verslo modelį, kad būtų veiksmingai pasiekti reguliavimo reikalavimų tikslai.

18. Šiuo tikslu kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į šiuos kriterijus:

- a) numatomą prašymą pateikusios kredito įstaigos ir jos patronuojamųjų įmonių, kurioms taikomas prudencinis konsolidavimas, kai taikytina, balanso dydį;
- b) numatomas prašymą pateikusios kredito įstaigos geografinės veiklos sritis ir veiklos kiekvienoje jurisdikcijoje mastą;
- c) prašymą pateikusios kredito įstaigos teisinę formą, įskaitant tai, ar kredito įstaiga priklauso grupei;
- d) ar įstaiga įtraukta į biržos prekybos sąrašus, ar ne;
- e) prašymą pateikusios kredito įstaigos planuojamos veiklos ir paslaugų tipą (taip pat žr., pvz., Direktyvos 2013/36/ES 1 priedą ir Direktyvos 2014/65/ES 1 priedą);
- f) verslo modelį (įskaitant jo novatorišką pobūdį, unikalumą ar sudėtingumą) ir strategiją, taip pat tikėtiną su įgyvendinimu ir vykdymu susijusios rizikos lygį; tikslinės veiklos pobūdį ir sudėtingumą;
- g) kredito įstaigos organizacinę struktūrą;
- h) numatomą prašymą pateikusios kredito įstaigos rizikos strategiją, jai priimtina riziką ir rizikos pobūdį;
- i) prašymą pateikusios kredito įstaigos nuosavybės ir finansavimo struktūrą;
- j) klientų tipą (pvz., mažmeninės prekybos įmonės, bendrovės, institucijos, mažosios įmonės, viešosios įstaigos) ir numatomų produktų ar sutarčių sudėtingumą;
- k) numatomas užsakomąsias paslaugas ir platinimo kanalus;
- l) įdiegtas ir (arba) planuojamas įdiegti informacinių technologijų (IT) sistemas, įskaitant tęstinumo sistemas ir užsakomąsias paslaugas šioje srityje;
- m) ar prašymą pateikusi kredito įstaiga priklauso grupei, kuriai taikoma konsoliduota kompetentingos institucijos priežiūra;

- n) ar prašymą pateikusi kredito įstaiga pateikia prašymą tik konkrečiai veiklai vykdyti, ar esama kredito įstaiga prašo išplėsti veiklos leidimo taikymo sritį, kai leidimas buvo išduotas tik konkrečiai veiklai vykdyti;
 - o) informacijos, reikalingos pagal *TRS dėl informacijos veiklos leidimui gauti*, rūšies ir apimties nuoseklumą.
19. Taikant šių gairių 18 punkto m) papunktį ir pagal *TRS dėl informacijos veiklos leidimui gauti* 10 straipsnio 1 dalį vertinimo intensyvumas turėtų būti nustatomas atsižvelgiant į kompetentingos institucijos tiesiogines žinias, pagrįstas jos turima informacija, apie prašymą pateikusios kredito įstaigos ar grupės verslo modelį, rizikos pobūdį ir dabartines rizikos ribojimo, finansines, verslo ir veiklos sąlygas.
20. Taikant šių gairių 18 punkto n) papunktį, jeigu dėl prašomo veiklos išplėtimo iš esmės nesikeičia kredito įstaigos pobūdis ir rizikos pobūdis, vertinimas turėtų būti ribotos apimties ir sutelktas į naujos papildomos veiklos poveikį visam verslo modeliui ir gebėjimui laikytis prudencinių reikalavimų, ypač į patikimą ir riziką ribojantį kredito įstaigos valdymą (įskaitant visų pirma naujų verslo linijų pelningumą ir bendrą verslo plano tvarumą, valdymo organo narių tinkamumą eiti valdymo ar priežiūros pareigas, vidaus kontrolės sistemą ir IT sistemas). Jame taip pat turėtų būti atsižvelgta į tiesiogines kompetentingos institucijos žinias apie prašymą pateikusios kredito įstaigos verslo modelį, rizikos pobūdį ir dabartines riziką ribojančias, finansines, verslo ir veiklos sąlygas.
21. Tai, kad kompetentingos institucijos taiko proporcingumo principą, jokių būdu negali reikšti, kad prašymą pateikusi kredito įstaiga atleidžiama nuo privalomų reikalavimų, kad būtų išduotas veiklos leidimas.

4.2 Veiklos leidimo išdavimo ir veiklos tęstinumo priežiūros vertinimo nuoseklumas ir tęstinumas

22. Pagal BVM kompetentingos institucijos turėtų įvertinti prašymą išduoti kredito įstaigos veiklos leidimą, nuosekliai laikydamosi prudencinių reikalavimų ir priežiūros vertinimo metodikų, taikomų įstaigai tęsiant veiklą. Jos turėtų vengti vertinimo praktikos, kuria skatinami prieštaringi požiūriai į skirtingus kredito įstaigos gyvavimo ciklo etapus.
23. Šiuo tikslu, siekiant išvengti reguliavimo dubliavimosi ir nenuoseklumo, šios gairės turėtų būti skaitomos atsižvelgiant į EBI steigimo reglamento 1 straipsnio 2 dalyje nurodytą teisėkūros procedūra priimamų aktų nuostatą, taip pat į susijusius deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus, TRS, įgyvendinimo techninius standartus (ITS), gaires ir rekomendacijas, priimtus pagal šiuos teisėkūros procedūra priimamus aktus, kurie yra svarbūs BVM, ir, kai tikslinga ir tinkama, į jas turėtų būti daromos kryžminės nuorodos.
24. Kompetentingos institucijos, atlikdamos vertinimą, daugiausia dėmesio turėtų skirti patikimam ir riziką ribojančiam kredito įstaigos valdymui nuo pirmos patekimo į rinką dienos užtikrinti.

25. Siekiant užtikrinti, kad šis tikslas būtų pasiektas, kompetentingos institucijos turėtų išduoti veiklos leidimą tik įsitikinusios, kad įvykdyti visi leidimo išdavimo reikalavimai. Nepaisant to, kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į techninius ir veiklos koregavimus, kurie kredito įstaigai gali būti taikomi jos steigimo etape. Siekdamas užtikrinti, kad į šias aplinkybes būtų tinkamai atsižvelgta, kompetentingos institucijos gali taikyti išankstines sąlygas ir (arba) vėlesnes prievoles ar apribojimus, arba paaiškinti savo lūkesčius, susijusius su konkrečiomis priežiūros sritimis pagal šių gairių 26–29 punktus.
26. Kompetentingos institucijos gali savo nuožiūra nustatyti prašymą pateikusiai kredito įstaigai išankstines sąlygas ir (arba) prievoles, kurios atsiranda vėliau išduodant leidimą. Tokios išankstinės sąlygos ir (arba) vėlesni įpareigojimai turėtų būti nustatomi, jei kompetentingos institucijos teigiamai įvertina, kad iš esmės laikomasi visų leidimo išdavimo reikalavimų ir kad jos sutinka, kad leidimas būtų suteiktas. Siekdamas užtikrinti aiškumą ir teisinį tikrumą, kompetentingos institucijos, jas taikydamos, turėtų aiškiai ir tinkamai apibūdinti tokias išankstines sąlygas ir (arba) vėlesnes prievoles.
27. Laikydamosi šių gairių 26 punkto, kompetentingos institucijos gali taikyti tik išankstines sąlygas, susijusias su formaliais ir neesminiais veiklos leidimo išdavimo reikalavimų aspektais, kurias prašymą pateikusi kredito įstaiga praktiškai gali įvykdyti tik po to, kai kompetentinga institucija teigiamai įvertina visų veiklos leidimo išdavimo reikalavimų įvykdymą iš esmės. Pavyzdžiui, formalūs arba neesminiai leidimų išdavimo reikalavimų aspektai, priklausomai nuo aplinkybių, gali būti pareiškėjo oficialiai priimtų dokumentų pateikimas arba oficialus pareiškėjo vidaus procedūros užbaigimas, arba IRT sistemos bandymai, siekiant patikrinti visišką jos veikimą praktikoje.
28. Vadovaudamosi šių gairių 26 ir 27 punktuose nustatytais reikalavimais ir apribojimais, kompetentingos institucijos veiklos leidimui gali nustatyti išankstines sąlygas, susijusias su klausimais, kai prašymo teikėjas arba subjektas privalo imtis veiksmų arba susilaikyti nuo veiksmų prieš įsigaliojant leidimui. Kompetentingos institucijos turėtų nustatyti reikalavimų įvykdymo terminą ir aiškiai nurodyti, kad leidimas įsigalios tik įvykdžius sąlygą. Kol sąlyga neįvykdyta, prašymą pateikusi kredito įstaiga negali vykdyti banko veiklos arba naudoti pavadinimo „bankas“, „taupomasis bankas“ ar kitų banko pavadinimų.
29. Pagal šių gairių 26 punktą kompetentingos institucijos gali nustatyti vėlesnes prievoles prašymą pateikusiai kredito įstaigai, kad būtų sprendžiami išdavus leidimą iškilę klausimai. Tokias vėlesnes prievoles kompetentingos institucijos gali nustatyti tik tais atvejais, kai, nepaisant to, kad prašymą pateikusi kredito įstaiga iš esmės įvykdė visus veiklos leidimo išdavimo reikalavimus, vieno ar kelių iš jų laikymąsi nuolat reikia specialiai stebėti ir, esant pagrindu, užtikrinti. Atitinkamai kompetentingos institucijos turėtų paaiškinti, kad nors dėl prievolės neįvykdymo pradinis leidimo išdavimas savaime netampa neveiksmingas, dėl jos nesilaikymo turėtų būti taikomos priežiūros priemonės arba taikomos vykdymo užtikrinimo priemonės ir (arba) sankcijos. Pavyzdžiui, gali būti nustatytos prievolės, susijusios su klausimais, kurie laikomi leidimo įgyvendinimo priemonėmis, pavyzdžiui, prievolės teikti ataskaitas arba užtikrinti, kad valdymo organo nariai turėtų pakankamai specialių žinių (pvz., dalyvautų mokymuose).

30. Nepažeisdamos to, kad paraišką pateikusi kredito įstaiga atitinka visus veiklos leidimo išdavimo reikalavimus, ir teigiamai įvertinusios tai, kad leidimas bus išduotas, kompetentingos institucijos, išduodamos leidimą, savo nuožiūra gali nustatyti kai kurių ar visų veiklos rūšių, kurias kredito įstaigai bus leista vykdyti, apimties apribojimus. Kompetentingos institucijos gali nustatyti tam tikros arba visos prašymą pateikusių kredito įstaigos bankininkystės veiklos apribojimus tame pačiame leidimą suteikiančiame dokumente arba atskirai nuo jo. Prašymą pateikusi kredito įstaiga savo prašyme gali nurodyti ribojantį įsipareigojimą, susijusį su tam tikra ar visa kredito įstaigos vykdoma bankininkystės veikla, arba tai gali būti kompetentingos institucijos atlikto išsamaus vertinimo rezultatas.
31. Siekdamos užtikrinti aiškumą ir teisinį tikrumą, kompetentingos institucijos turėtų aiškiai apibrėžti tokius apribojimus. Pavyzdžiui, kompetentingos institucijos gali taikyti leidimo apribojimus, nustatydamos reikalavimą priimti indėlius tik iki tam tikros sumos vienam indėlininkui arba išleisti tik tam tikros rūšies vertybinius popierius, arba išleisti vertybinius popierius tik tam tikros rūšies investuotojams. Kompetentinga institucija turėtų proporcingai įvertinti taikomų apribojimų panaikinimą, laikydamosi šių gairių 18 punkto nuostatų.
32. Jei įvykdomi visi veiklos leidimo išdavimo reikalavimai, kompetentingos institucijos leidimo išdavimo metu gali atkreipti prašymą pateikusių kredito įstaigos dėmesį į konkrečias priežiūros sritis ir išdėstyti savo lūkesčius tame pačiame leidimo išdavimo dokumente arba atskirai nuo jo. Kompetentingos institucijos turėtų nurodyti priežastis ir kruopščiai išdėstyti šį klausimą bei siekiamus tikslus. Kompetentingos institucijos lūkesčiai, nors ir nėra teisiškai privalomi, turėtų būti gairės kredito įstaigai tęsiant veiklą.
33. Jei prašymą pateikusi kredito įstaiga priklauso bankų grupei ir prašymą pateikusi kredito įstaiga arba jos patronuojančioji įmonė privalo laikytis KRR antroje–aštuntoje dalyse nustatytų prudencinių reikalavimų, remdamosi jų konsoliduota būkle, kompetentingos institucijos turėtų peržiūrėti prašymo teikėjo pateiktą analizę pagal *RTS dėl informacijos veiklos leidimui gauti* 4 straipsnio f punktą, siekdamos įvertinti jos išsamumą ir visapusiškumą. Kai kompetentinga institucija taip pat yra konsoliduotos priežiūros institucija, ji taip pat turėtų išnagrinėti bet kokį poveikį taikytiniams prudenciniams reikalavimams konsoliduotai.
34. Kompetentingos institucijos turėtų nustatyti, ar esama kliūčių, visų pirma atsižvelgdamos į glaudžius ryšius pagal KRD 14 straipsnio 3 dalį, kurie galėtų trukdyti veiksmingai vykdyti priežiūros funkcijas, įskaitant, kai taikoma, konsoliduotai, ir apsvarstyti visą svarbią informaciją, aplinkybes ar padėtį pagal *TRS dėl informacijos veiklos leidimui gauti* 12 straipsnį.

4.3 Atvejai, kai reikia veiklos leidimo

35. Kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad dviejų ar daugiau kredito įstaigų susijungimo atveju, kai steigiamas naujas subjektas, kad jis galėtų pradėti vykdyti susijungusių įstaigų bankininkystės veiklą, tokiam naujai įsteigtam subjektui turėtų būti taikomas reikalavimas iš anksto gauti kompetentingos institucijos veiklos leidimą. Be to, tose valstybėse narėse, kuriose veiklos leidimas išduodamas kiekvienai veiklos rūšiai atskirai, kompetentingos institucijos

turėtų užtikrinti, kad išplečiant verslo veiklą po susijungimo prijungiant kitą kredito įstaigą arba įsigyjant veiklą iš trečiosios šalies kredito įstaigos, veiklos leidimas turėtų būti iš anksto pratęstas, jei tokia nauja verslo veikla dar neįtraukta į kredito įstaigai išduotą leidimą.

36. Kai vykdomi grupės restruktūrizavimo sandoriai arba vienas subjektas perduoda kredito įstaigos veiklą kitam subjektui, gali reikėti tam tikrą veiklą išskirti iš sandorio ir patikėti ją naujai įsteigtam laikinam subjektui, prieš šią veiklą sujungiant su įsigyjančiąja kredito įstaiga.⁶
37. Kai kompetentingos institucijos nustato, kad dėl laikinai perduodamos veiklos toks subjektas atitinka kredito įstaigos apibrėžtį, tam subjektui turėtų būti taikomas išankstinio veiklos leidimo išdavimo reikalavimas.
38. Nedarant poveikio pirmiau pateiktam punktui, kompetentingos institucijos neturėtų reikalauti, kad kredito įstaigos veiklos perdavimo laikinajam subjektui atveju būtų išduotas išankstinis veiklos leidimas, jei tenkinamos šios sąlygos:
 - (a) laikinojo subjekto įsteigimas atitinka formalius sandorio vykdymo struktūros reikalavimus, o laikinosios kredito įstaigos tikėtina veiklos trukmė atitinka „teisinę sekundę“, t. y. neapibrėžtą trumpą laikotarpį, per kurį laikinasis subjektas vykdo kredito įstaigos veiklą, kad būtų oficialiai užbaigti keli teisiniai sandoriai, reikalingi laikinajam subjektui sujungti su įsigyjančiu asmeniu, ir
 - (b) susijungiantys subjektai ėmėsi tinkamų ir pakankamų priemonių, kad pašalintų sandorio vykdymo riziką, įskaitant atvejį, kai perdavimas negali būti užbaigtas per „teisinę sekundę“. Tokiomis priemonėmis (pavyzdžiui, veiklos perkėlimu atgal) turėtų būti siekiama užtikrinti, kad laikinajam subjektui būtų užkirstas kelias veikti rinkoje vykdant veiklą, kuriai vykdyti reikia gauti kredito įstaigos veiklos leidimą.
39. Kompetentingos institucijos turėtų paaiškinti, kad konkrečiam subjektui suteiktą leidimą vykdyti kredito įstaigos veiklą turėtų naudoti tik tas subjektas ir jis neturėtų būti perduotas kitam subjektui.
40. Atsižvelgiant į tai, kad veiklos leidimą išduoda kompetentingos institucijos pagal taikytiną nacionalinę teisę, kai kredito įstaiga ketina perkelti savo buveinę į kitą valstybę narę, kompetentingos institucijos turėtų reikalauti, kad valstybės narės, kurioje bus naujoji kredito įstaigos registruota buveinė, kompetentinga institucija iš anksto išduotų veiklos leidimą.
41. Pagal taikomą nacionalinę bendrovių teisę veikianti kredito įstaiga gali pakeisti savo teisinę formą. Kai dėl teisinės formos pakeitimo esminių priežiūros pakeitimų nereikia, kompetentingos institucijos neturėtų nustatyti sąlygos, kad dėl pakeitimo turėtų būti išduotas naujas arba iš dalies pakeistas veiklos leidimas.

⁶ Pavyzdžiui, perduodant grupei priklausančią kredito įstaigą, tam tikros veiklos rūšys, kurioms vykdyti reikalingas perleidžiamo subjekto kredito įstaigos leidimas, turi likti grupėje. Veikla, kuri turėtų likti, gali būti, pavyzdžiui, išskirta į naują laikiną juridinį asmenį ir vėliau sujungta su kitu grupės subjektu, kuriam suteiktas kredito įstaigos veiklos leidimas.

5. Kredito įstaigos veiklos leidimas pagal KRR 4 straipsnio 1 dalies 1 punkto a papunktį ir jo taikymo sritis

5.1 Veikla, kuriai reikia prašyti suteikti veiklos leidimą

42. Pagal Direktyvą 2013/36/ES, siekiant apsaugoti santaupas ir išlaikyti finansinį stabilumą reikalaujama, kad kredito įstaigos veikla būtų vykdoma tik gavus išankstinį kompetentingos institucijos veiklos leidimą, kuris gali būti išduotas tik teigiamai įvertinus prašymą pateikusios kredito įstaigos pateiktą prašymą.
43. Kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar prašymo teikėjas atitinka visus KRR 4 straipsnio 1 dalies 1 punkto a papunktyje pateiktos kredito įstaigos apibrėžties elementus – „įmonė, kuri verčiasi indėlių ar kitų grąžintinų lėšų priėmimu iš visuomenės ir paskolų teikimu savo sąskaita“. Visų pirma jos turėtų įvertinti, ar prašymą pateikusi kredito įstaiga vykdys „indėlių ar kitų grąžintinų lėšų priėmimo iš visuomenės“ ir „kredito teikimo savo sąskaita“ veiklą.
44. Tai nedaro poveikio kredito įstaigos galimybei vykdyti KRD I priede nurodytų rūšių veiklą pagal nacionalinę teisę. Todėl kompetentingų institucijų atliekamas verslo plano vertinimas turėtų apimti visą veiklą, kurią prašymą pateikusi kredito įstaiga numato veiklos programoje, įskaitant veiklą, kuri neapsiriboja indėlių ar kitų grąžintinų lėšų priėmimu iš visuomenės ir paskolų teikimu savo sąskaita, neatsižvelgiant į tai, ar ji nustatyta KRD I priede, ar kitą veiklą pagal nacionalinę teisę. Kompetentingos institucijos turėtų išnagrinėti numatomos veiklos ir prašymo teikėjo vidaus organizacinės struktūros nuoseklumą ir atitiktį reikalavimams, taip pat tai, ar nėra elementų, kurie galėtų trukdyti veiksmingai vykdyti priežiūros funkcijas. Atsižvelgdamos į tai, kompetentingos institucijos turėtų paaiškinti, kad, gavusi veiklos leidimą, prašymą pateikusi kredito įstaiga bus išsamiai tikrinama dėl visos kredito įstaigos vykdomos veiklos tik tam, kad būtų galima nustatyti visos tokios veiklos poveikį visos kredito įstaigos prudencei reguliavimui ir priežiūrai.
45. Jei kompetentingos institucijos nustato, kad prašymą pateikusios kredito įstaigos verslo modelis neatitinka visų kredito įstaigos apibrėžties elementų, nurodytų KRR 4 straipsnio 1 dalies 1 punkto a papunktyje, jos atsisako išduoti veiklos leidimą.
46. Kadangi ES nėra bendros KRR 4 straipsnio 1 dalies 1 punkto a papunktyje pateiktos kredito įstaigos apibrėžties elementų sampratos, šiose gairėse kompetentingoms institucijoms nurodomi pagrindiniai šių elementų aspektai ir sritys, į kurias kompetentingos institucijos turi atkreipti ypatingą dėmesį vertindamos prašymą.

47. Vertindamos atitiktį sąvokai „kuri verčiasi“, kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar abi veiklos rūšys, t. y. „indėlių ar kitų grąžintinių lėšų priėmimas iš visuomenės“ ir „paskolų teikimas savo sąskaita“, bus vykdomos reguliariai ir sistemingai.
48. Vadovaudamasi bendruoju santaupų apsaugos principu, vertindamos, atitiktį sąvokai „indėlių ar kitų grąžintinių lėšų „priėmimas“ iš visuomenės“, kompetentingos institucijos turėtų, be kita ko, užtikrinti, kad prašymą pateikusios kredito įstaigos verslo modelis (taigi ir jos finansavimo struktūra) apimtų tokių indėlių ir kitų grąžintinių lėšų priėmimą ir (arba) laikymą iki visiško jų grąžinimo. Visiškas grąžinimas susijęs su pagrindine suma ir sukauptomis palūkanomis, jei tokių yra.
49. Vertindamos atitiktį sąvokai „indėliai“, kompetentingos institucijos turėtų sutelkti dėmesį bent į tai, kad jie būtų:
- bet kokios formos dekretinių pinigų (pvz., monetų, banknotų, pinigų pakaitalų ir t. t.) suma;
 - grąžintini pagal pareikalavimą arba sutartiniu momentu su palūkanomis ar priedu arba be jų;
 - gauti iš trečiųjų šalių (juridinių arba fizinių asmenų);
 - gauti vykdant veiklą verslo tikslais.
50. Kompetentingos institucijos taip pat turėtų atkreipti dėmesį į tai, kad indėliai gali būti įvairių formų, jie gali būti pervedamieji arba kiti indėliai, įskaitant taupomuosius indėlius, terminuotuosius indėlius arba neperleidžiamuosius indėlių sertifikatus.
51. Kompetentingos institucijos, be kita ko, taip pat turėtų užtikrinti, kad Direktyvos 2014/49/ES dėl indėlių garantijų sistemų (toliau – IGSD) 5 straipsnio 1 dalyje nustatytos reikalavimus atitinkančio indėlio sąvokos ir indėlių garantijų sistemos įpareigojimo grąžinti indėlius išimties nedarytų poveikio sąvokai „indėliai“ išduodant kredito įstaigos veiklos leidimą.
52. Vertindamos atitiktį sąvokai „kitos grąžintinos lėšos“, kompetentingos institucijos turėtų nurodyti „finansines priemones, pasižyminčias būdinga grąžintinumo savybe“, taip pat ir „tas, kurios nors ir neturi tokios savybės, tačiau yra sutartinio susitarimo grąžinti sumokėtas lėšas objektas“.⁷ Jos taip pat turėtų atsižvelgti į tai, kad tokia sąvoka turėtų apimti obligacijas ir kitus panašius vertybinius popierius, pavyzdžiui, apyvartinius (nevardinius) indėlių sertifikatus, jeigu juos nuolat leidžia kredito įstaiga.⁸

⁷ Teisingumo Teismas, 1999 m. vasario 12 d., C-366/97, *Romanelli*.

⁸ KRD 14 konstatuojamojoje dalyje nurodyta: „dėl to kredito įstaigų priežiūros koordinavimo priemonių taikymo sritis turėtų būti kuo platesnė, kad apimtų visas įstaigas, kurių veikla – priimti grąžintinas lėšas iš visuomenės indėlių ar *kita forma, pavyzdžiui, nuolat išleidžiant obligacijas ir kitus panašius vertybinius popierius*,[...]“ (kursyvu išskirta autoriaus).

53. Vertindamos, ar indėliai ar kitos grąžintinos lėšos yra priimamos „iš visuomenės“, kompetentingos institucijos turėtų visų pirma atsižvelgti į tai, ar „indėliai arba kitos grąžintinos lėšos“ yra gaunamos iš juridinių ar fizinių asmenų, išskyrus kredito įstaigą, vykdančią verslą.
54. Vertindamos atitiktį sąvokai „suteikti paskolą“, kompetentingos institucijos visų pirma turėtų atkreipti dėmesį į tai, ar prašymą pateikusi kredito įstaiga sudarys sutartį dėl pinigų sumos suteikimo konkrečiam ar nekonkrečiam tikslui, sutartam laikotarpiui ir grąžinimo sutartomis sąlygomis, paprastai numatant atlygį. Kalbant konkrečiai apie sąvoką „savo sąskaita“, kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar prašymą pateikusi kredito įstaiga numato būti suteikto finansavimo kreditoriumi.
55. Vertindamos, ar išduoti kredito įstaigos veiklos leidimą, kompetentingos institucijos taip pat turėtų apsvarstyti, ar kredito įstaigos veiklos leidimo išdavimas yra būtinas atsižvelgiant į prašymą pateikusios kredito įstaigos padėtį ir dabartines aplinkybes. Jos turėtų įvertinti kredito įstaigos veiklos leidimo tinkamumą ir būtinumą, atsižvelgdamos į veiklą, kurią ketina vykdyti prašymą pateikusi kredito įstaiga.
56. Jeigu, remiantis kartu su prašymu pateikta informacija, nėra visiškai aišku, kad prašymą pateikusios kredito įstaigos tikrasis verslo ketinimas yra vykdyti kredito įstaigos veiklą, kompetentingos institucijos turėtų atidžiau išnagrinėti prašymą. Tai visų pirma pasakytina apie tuos atvejus, kai jos nustato ribotą arba formalią atitiktį atskiriems kredito įstaigos apibrėžties elementams.

Tokiomis aplinkybėmis kompetentingos institucijos turėtų išnagrinėti galimus papildomus prašymą pateikusios kredito įstaigos verslo motyvus, kuriais grindžiamas prašymas, pavyzdžiui, kredito įstaigos statuso teikiamą naudą, susijusią su reputacija, galimybe naudotis mokėjimo ir atsiskaitymo sistemomis ir pigesniu finansavimu. Kompetentingos institucijos, be kita ko, ypatingą dėmesį turėtų skirti numatomos veiklos rizikos lygiui ir verslo modelio gyvybingumui, taip pat atsižvelgdamos, be kita ko, į galimą neigiamą poveikį indėlių garantijų sistemoms ir centriniuose bankuose saugomo įkaito dydį ir kokybę.

5.2 Veiklos leidimo taikymo sritis

57. Jei ES teisėje nenustatyta vienoda leidimų taikymo sritis, nacionaliniu lygmeniu gali būti nustatyta skirtinga tvarka. Todėl tais atvejais, kai galioja „universalios veiklos leidimo išdavimo“ tvarka, veiklos leidimas apima visas veiklos rūšis, išvardytas KRD I priede, laikantis nacionalinės teisės.
58. Priešingai, jei tokios „universalios leidimo išdavimo“ tvarkos nėra, leidimas išduodamas kiekvienai veiklos rūšiai atskirai ir taikomas tik konkrečiai veiklos rūšiai, kuriai leidimas išduotas. Pastaruoju atveju kompetentingos institucijos turėtų atnaujinti savo vertinimą dėl anksčiau išduoto leidimo taikymo srities kiekvieną kartą, kai kredito įstaiga prašo išplėsti savo veiklą ir pradėti vykdyti veiklą, kuriai išduotas leidimas netaikomas. Toks vertinimas turėtų būti atliekamas vadovaujantis rekomendacijomis, pateiktomis šių gairių 20 punkte.

59. Tačiau abiem atvejais, nurodytais šių gairių 57 ir 58 punktuose, kompetentingų institucijų vertinimas turėtų apimti visą veiklos programoje numatytą veiklą.

6. BVM taikoma išduodant kredito įstaigos veiklos leidimą pagal KRR 4 straipsnio 1 dalies 1 punkto b papunktį.

60. Pagal KRD 8a straipsnį įmonės, tenkinančios vieną iš KRR 4 straipsnio 1 dalies 1 punkto b papunkčio i–iii papapunkčiuose nustatytų sąlygų, turi prašyti kredito įstaigos veiklos leidimo.
61. Tuo tikslu susijusios įmonės kompetentingai institucijai turi pateikti prašymą laikydamosi informacijos teikimo reikalavimų, nustatytų EBI *TRS 2020/11 (informacija veiklos leidimui gauti pagal KRD 8a straipsnio 6 dalies a punktą⁹)*.
62. Kompetentingos institucijos turėtų peržiūrėti tokią informaciją atsižvelgdamos į teisingumo, aiškumo, tikslumo ir išsamumo reikalavimus ir siekdamos užtikrinti patikimą ir riziką ribojantį kredito įstaigos valdymą. Remdamosi vertinimu, jos taip pat gali reikalauti papildomos informacijos arba paaiškinimų pagal EBI *TRS 2020/11 (informacija veiklos leidimui gauti pagal KRD 8a straipsnio 6 dalies a punktą) 1 straipsnio 5 dalį*.
63. Nagrinėdamos ir vertindamos prašymą, kompetentingos institucijos turėtų taikyti visus šių gairių skirsnius tiek, kiek tai aktualu, atsižvelgiant į konkrečias prašymo teikėjo ypatybes. Tai nedaro poveikio tam, kad šiame skirsnyje būtų nustatyti papildomi vertinimo kriterijai, kuriais atsižvelgiama į prašymo teikėjo ypatybes pagal KRR 4 straipsnio 1 dalies 1 punkto b papunktį.
64. Siekiant supaprastinti vertinimą pagal KRD 8a straipsnio 5 dalį, kompetentingos institucijos turėtų bendradarbiauti su Direktyvos 2014/65/ES (FPRD2) 67 straipsnyje nurodyta kompetentinga institucija. Visų pirma, siekdamos pačios įvertinti, ar prašymo teikėjas atitinka kredito įstaigos veiklos leidimo išdavimo sąlygas, kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į FPRD2 67 straipsnyje nurodytos kompetentingos institucijos pateiktą vertinimą, susijusį su prašymo teikėjo nuolatine atitiktimi FPRD2 nustatytiems veiklos leidimo išdavimo sąlygoms.
65. Kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad prašymą pateikusi kredito įstaiga nuo pirmos dienos, kai galės patekti į rinką kaip veiklos leidimą gavusi kredito įstaiga, laikytųsi prudencinių reikalavimų. Todėl kompetentingos institucijos turėtų tinkamai nustatyti tų prašymų teikėjų, kuriems iki prašymo pateikimo buvo taikomi prudenciniai reikalavimai, išskyrus kredito įstaigoms taikomus prudencinius reikalavimus, vertinimo intensyvumą.
66. Vertindamos verslo planą kompetentingos institucijos turėtų tiek, kiek taikytina, taikyti šių gairių 7 skirsnyje nustatytą metodiką. Be to, jos turėtų atsižvelgti į prašymą pateikusios kredito įstaigos

⁹ 2020 m. gruodžio 16 d. EBA RTS/2020/11 Techninių reguliavimo standartų, susijusių su naujos investicinės įmonės taikomos prudencinės tvarkos įgyvendinimu, projektas dėl: - informacijos, susijusios su kredito įstaigų veiklos leidimų išdavimu pagal Direktyvos 2013/36/ES 8a straipsnio 6 dalies a punktą [...]. <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/investment-firms/regulatory-technical-standards-prudential-requirements-investment-firms>

verslo modelio ypatumus, visų pirma atsižvelgdamos į pajamas generuojančio pajamų modelio ypatybes, finansavimo struktūrą ir specifinę riziką, kuri kyla arba gali kilti tokiame verslo modeliui.

7. Verslo plano analizė

7.1 Bendrieji kriterijai

67. Kompetentingų institucijų atliekamas verslo plano vertinimas turėtų būti grindžiamas atitinkamais dokumentais ir informacija, kuriuos pateikė prašymą pateikusi kredito įstaiga, visų pirma pagal *TRS dėl informacijos veiklos leidimui gauti* 4 straipsnio a–h punktus ir 5 straipsnio 1 dalies a punktą, daugiausia dėmesio skiriant prašymą pateikusių kredito įstaigos verslo modeliui, strategijai ir rizikos pobūdžiui, ir juo turėtų būti siekiama susidaryti nuomonę apie jos verslo modelio gyvybingumą ir tvarumą bei jos gebėjimą laikytis prudencinių reikalavimų planavimo laikotarpiu.
68. Laikydamosi šių gairių 13 punkto nuostatų, kompetentingos institucijos turėtų įvertinti su prašymą pateikusių kredito įstaigos verslo planu susijusią PP / TF riziką. Šiuo tikslu kompetentingos institucijos visų pirma turėtų įvertinti, ar sektoriai, veikla, produktai, tiksliniai klientai, geografinė padėtis ir platinimo kanalai kelia didesnę PP / TF riziką.
69. Laikydamosi šių gairių 15 ir 16 punktuose nustatytų principų, kompetentingos institucijos neturėtų nurodyti prioritetų konkretiems verslo modeliams ir būti neutralios jų jurisdikcijos verslo poreikių atžvilgiu.
70. Kompetentingos institucijos turėtų nustatyti savo vertinimo intensyvumą, atsižvelgdamos į šių gairių 18 punkte nustatytus proporcingumo kriterijus.
71. Paprastai kompetentingos institucijos turėtų atlikti kokybinį ir kiekybinį verslo plano vertinimą remdamosi savo ekspertų vertinimu. Siekiant užtikrinti vienodą požiūrį ir vidinį nuoseklumą, ekspertų vertinimas turėtų būti grindžiamas šiose gairėse, ypač jų 7 skirsnyje, nustatytais kriterijais ir metodika.
72. Nedarant poveikio šių gairių 71 punktui, siekdamos paremti verslo plano vertinimą ir tiek, kiek tai yra tinkama ir įmanoma, kompetentingos institucijos taip pat gali atlikti analogiškų įstaigų palyginimą pagal šių gairių 99 punkte nustatytus kriterijus.
73. Siekiant užtikrinti priežiūros tęstinumą tarp veiklos leidimo išdavimo etapo ir prašymą pateikusių kredito įstaigos nuolatinės priežiūros, verslo plano vertinimo, atlikto veiklos leidimo išdavimo tikslais, analize ir rezultatais turėtų būti dalijamasi su kompetentinga institucija, be kita ko, siekiant stebėti bet kokią rizikos mažinimo priemonę, nustatant išankstines sąlygas, vėlesnes prievoles ar apribojimus, kaip nurodyta šių gairių 4.2 skirsnio 25–32 punktuose, kuriuos kompetentinga institucija galėjo taikyti atlikdama vertinimą dėl veiklos leidimo išdavimo.

7.2 Vertinimo metodika

7.2.1 Verslo strategija

74. Kompetentingos institucijos turėtų atlikti prašymą pateikusios kredito įstaigos verslo strategijos kokybinę peržiūrą, kad galėtų apžvelgti veiklos, kurią ji ketina pradėti, rūšis, jos geografinį pasiskirstymą, pagrindinių prielaidų patikimumą ir susijusį prašymą pateikusios kredito įstaigos rizikos pobūdį.
75. Šiuo tikslu kompetentingos institucijos turėtų susidaryti aiškų vaizdą apie:
- (a) veiklos, kurią ketina vykdyti prašymą pateikusi kredito įstaiga, rūšis, įskaitant pagrindinių ir nepagrindinių verslo linijų ir tikslinių klientų rūšių nustatymą. Ši analizė turėtų būti funkcijų analizė siekiant nustatyti veiklos rūšis, kurioms taikomas veiklos leidimas, arba, laikantis šių gairių 58 punkto, veiklos leidimo taikymo sritį, taip pat, atitinkamais atvejais, galimybę taikyti kitą tinkamą veiklos leidimų išdavimo tvarką. Peržiūra taip pat turėtų padėti kompetentingai institucijai suprasti susijusį rizikos pobūdį, įskaitant PP / TF riziką, ir poveikį kapitalo reikalavimams, likvidumui ir finansavimo poreikiams, taip pat vidaus valdymo priemonėms.
 - (b) geografinį veiklos pasiskirstymą, įskaitant numatomą veiklos vykdymą per patronuojamąsias įmones ir filialus arba naudojantis laisve teikti paslaugas ES arba trečiojoje valstybėje, ir planuojamą plėtrą ateityje. Visų pirma tais atvejais, kai verslo modelyje numatyta naudoti skaitmeninius sprendimus, kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar planuojama tarpvalstybinė veikla patenka į „laisvės teikti paslaugas“ ar „įsisteigimo teisės“ taikymo sritį. Analizė, be kita ko, turėtų padėti kompetentingoms institucijoms suprasti, kad norint patekti į tikslines rinkas reikia papildomų reguliavimo reikalavimų (pvz., pranešimo dėl pasą), bet kokią susijusią reguliavimo riziką ir numatomos įmonės struktūros bei geografinio pasiskirstymo verslo ar finansinį pagrindimą. Ji taip pat turėtų būti grindžiama su jurisdikcija susijusios PP / TF rizikos analize, atliekama vertinant veiklos struktūrą. Jei prašymą pateikusi kredito įstaiga ketina vykdyti didelę savo veiklos dalį už jurisdikcijos, kurioje ji pateikė prašymą išduoti veiklos leidimą, ribų, kompetentinga institucija pagal KRD 16 konstatuojamąją dalį turėtų įvertinti, ar pasirinkus taikymo jurisdikciją siekiama išvengti griežtesnių reguliavimo standartų (pvz., susijusių su kovos su PP / TF režimu), galiojančių kitoje valstybėje narėje.
 - (c) bendrą strategiją, kurioje nagrinėjamas prašymą pateikusios kredito įstaigos veiklos pagrindimas, taip pat bendrą grupės strategiją, kai prašymo teikėjas priklauso grupei. Tai apima tinkamą strateginių tikslų, pagrindinių verslo veiksmų, nustatytų konkurencinių pranašumų, kiekybinių ir kokybinių verslo plano tikslų, įskaitant įmonės produktą ar paslaugą, siūlomą vertę ir padėtį rinkoje, supratimą.
76. Kalbant konkrečiai apie naujoviškus verslo modelius ir (arba) įvykdymo mechanizmus, kompetentingos institucijos taip pat turėtų atkreipti dėmesį į numatomų paslaugų ir produktų

naujoviškų savybių aprašymą, įskaitant galimą didesnę PP / TF riziką. Laikydamosi proporcingumo ir rizika grindžiamo požiūrio, kompetentingos institucijos gali apsvarstyti galimybę peržiūrėti pagrindinius naujo produkto patrauklumo, produkto kainodaros, struktūros ir santykinio pranašumo paaiškinimus. Tokia peržiūra turėtų būti koordinuota ir papildyta tikslinės rinkos analize, kaip aprašyta šių gairių 7.2.3 skirsnyje, ir galimu pagrindinių išorės rodiklių poveikiu verslo strategijai.

77. Aiškiai suprasdamos planuojamą verslo strategiją, kompetentingos institucijos galės įvertinti susijusią finansavimo strategiją, atitinkamus išorės ir vidaus veiksnius, susijusius su strateginių tikslų pasiekimu, ir kiekybinių prielaidų patikimumą. Apskritai vertinimas turėtų padėti kompetentingai institucijai susidaryti nuomonę apie verslo strategijos stipriąsias ir silpnąsias puses, galimybes ir pavojus.

7.2.2 Finansavimo struktūra, likvidumo vertinimas ir valdymas

78. Kompetentingos institucijos turėtų susidaryti aišką nuomonę apie planuojamus numatytos verslo veiklos finansavimo šaltinius, įskaitant pradinio kapitalo dydžio šaltinį (-ius). Kompetentingos institucijos turėtų peržiūrėti prašymą pateikusios kredito įstaigos pateiktą informaciją (visų pirma pagal TRS dėl informacijos veiklos leidimui gauti) 4 straipsnį), kad įvertintų likvidumo pobūdį ir įsipareigojimų struktūrą, ypatingą dėmesį skirdamos pagrindinėms prielaidoms patikrinti. Kalbant apie įsipareigojimų struktūrą, kompetentingos institucijos turėtų įvertinti įvairius finansavimo šaltinius (įsipareigojimų rūšis, priemonės ir sandorio šalis), susijusias išlaidas, nustatytas pasirinkimo galimybes ir jų sutartinius bei elgesiu grindžiamus terminus. Aiškų likvidumo pobūdžio ir įsipareigojimų struktūros vaizdas leis kompetentingoms institucijoms įvertinti reguliuojamųjų likvidumo ir finansavimo rodiklių, tokių kaip padengimo likvidžiuoju turto rodiklis (LCR)¹⁰ ir grynasis pastovaus finansavimo rodiklis (NSFR)¹¹, prognozes, taip pat atsižvelgiant į jų kitimą planavimo laikotarpiu dėl laipsniško verslo veiklos plėtros ir finansavimo strategijos įgyvendinimo (pvz., laipsniškas indėlininkų pritraukimas) pradiniam etape. Kompetentingos institucijos taip pat turėtų atsižvelgti į tai, kad nors pirmaisiais veiklos metais dauguma turimų finansavimo šaltinių paprastai yra stabilūs (pvz., akcinis kapitalas), o likvidžiojo turto dalis yra didelė, reguliuojamųjų rodiklių pokyčiai gali skirtis priklausomai nuo planuojamos verslo veiklos ir susijusios prašymo teikėjo finansavimo strategijos.
79. Kompetentingos institucijos turėtų atlikti intensyvesnį vertinimą, įskaitant išsamius klausimus, susijusius su galimais alternatyviais scenarijais, jei finansavimo struktūra rodo didelį koncentracijos lygį arba nesubalansuotą finansavimo pobūdį (pvz., pernelyg didelis terminų neatitikimas).
80. Finansavimo išlaidos turėtų būti vertinamos vertinant finansinę prognozę (žr. šių gairių 7.2.5 skirsnį) kaip prašymą pateikusios kredito įstaigos pelno ir nuostolių dalį ir, jei tinkama ir

¹⁰ Žr. Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2015/61, kuriuo dėl kredito įstaigoms taikomo padengimo likvidžiuoju turto reikalavimo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013.

¹¹ Žr. KRR šeštos dalies IV antraštinę dalį (įtrauktą į KRR II).

įmanoma, turėtų būti lyginamos su analogiškų įstaigų išlaidomis. Be to, pagrindinės prielaidos, visų pirma planuojamos palūkanų normos, turėtų būti įvertintos atsižvelgiant į verslo ir makroekonominę aplinką.

81. Kompetentingos institucijos turėtų peržiūrėti pateiktą informaciją, visų pirma kaip nurodyta *TRS dėl informacijos veiklos leidimui gauti* 4 straipsnio g punkto ii–v papunkčiuose¹², kad galėtų įvertinti prašymą pateikusių kredito įstaigos gebėjimą finansuoti, stebėti, atnaujinti ir pranešti apie savo likvidumo poziciją ir atitinkamus rezervus, atsižvelgiant į jos poreikius¹³.
82. Kompetentingos institucijos turėtų peržiūrėti pateiktą informaciją, visų pirma kaip nustatyta *TRS dėl informacijos leidimui gauti* 4 straipsnio a punkto v papunktyje)¹⁴ siekiant įvertinti bendrą pasirengimą vidaus likvidumo pakankamumo vertinimo procesui, atsižvelgiant, pavyzdžiui, į šiuos aspektus:
 - (a) likvidumo valdymą. Kompetentingos institucijos turėtų aiškiai suprasti, ar įstaiga gali veiksmingai valdyti savo likvidumą, įskaitant tai, ar atitinkamų funkcijų vykdytojai turi pakankamai išteklių patikimam likvidumo valdymui užtikrinti ir ar jie gali apskaičiuoti NSFR ir LCR. Kompetentingos institucijos taip pat turėtų aiškiai suprasti atskaitomybės ryšius, nustatytus įstaigos likvidumo ir susijusiai rizikai aptarti, įskaitant numatomą ataskaitų valdymo organui, vyresniajai vadovybei ir atitinkamiems komitetams (jei taikoma) turinį ir dažnumą, siekiant nustatyti, ar jie gali aptarti ir vertinti atitinkamus klausimus;
 - (b) finansavimo strategiją ir likvidumo planavimą. Kompetentingos institucijos turėtų aiškiai nustatyti kredito įstaigos gebėjimą rengti scenarijus, įskaitant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis ir nenumatytų atvejų finansavimo planus;
 - (c) likvidumo vidaus kontrolės sistemą. Kompetentingos institucijos turėtų aiškiai suprasti numatomus peržiūros, patvirtinimo ir pagrindimo įrodymais (pvz., ataskaitomis, kontrolės įrodymais) procesus.
83. Laikydamosi proporcingumo principo, nustatyto šių gairių 70 punkte, kompetentingos institucijos turėtų įvertinti prašymą pateikusių kredito įstaigos gebėjimą ir pasirengimą atlaikyti finansavimo sunkumus. Šiuo tikslu kompetentingos institucijos turėtų išanalizuoti pateikto finansavimo ir likvidumo nepalankiausių sąlygų scenarijaus, pavyzdžiui, finansavimo išlaidų padidėjimo, poveikį likvidumui ir finansavimo rodikliams.
84. Kai tinkama, kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad pateiktame atitinkamo padėties atkūrimo plano rengimo proceso apraše būtų nurodyti likvidumo ir finansavimo rodikliai.

¹² *TRS dėl informacijos veiklos leidimui gauti*, 4 straipsnio g punkte numatyta, kad prašyme „išdėstomos šios prašymą pateikusių kredito įstaigos sistemos ir kryptys: [...] b) likvidumo rizikos valdymo politika; c) finansavimo koncentracijos ir diversifikavimo politika; d) užtikrinimo priemonių valdymo politika; e) indėlių politika“.

¹³ Žr. šių gairių 9.4 skirsnį „Vidaus kontrolės sistema“.

¹⁴ *TRS dėl informacijos veiklos leidimui gauti* 4 straipsnio h punkte nustatyta „Prašyme pateikiama visa ši informacija apie prašymą pateikusių kredito įstaigos finansinę padėtį: [...] konsoliduotai, iš dalies konsoliduotai ir individualiai, kaip taikytina, atlikto vidinio likvidumo pakankamumo vertinimo santrauka, iš kurios matyti, kad kredito įstaigos likvidumo ištekliai bus pakankami individualiems likvidumo reikalavimams patenkinti; [...]“.

85. Vertindamos likvidumo ir finansavimo riziką kompetentingos institucijos turėtų patikrinti, ar prašymą pateikusi kredito įstaiga ateityje laikysis būtinausių reikalavimų, nustatytų atitinkamuose ES ir nacionaliniuose įgyvendinimo teisės aktuose. Tačiau vertinimo apimtis gali būti išplėsta ir viršyti šiuos būtinausius reikalavimus, kad kompetentingos institucijos galėtų pareikalauti iš prašymą pateikusių kredito įstaigos didesnių likvidumo išteklių nenustatyta rizikai ir neapibrėžtumui kompensuoti.

7.2.3 Pagrindiniai išorės veiksniai, įskaitant verslo aplinką

86. Kad susidarytų nuomonę apie įstaigos strateginių prielaidų patikimumą, kompetentingos institucijos, atlikdamos bendrą vertinimą pagal toliau nurodytus kriterijus, turėtų atsižvelgti į pagrindinius verslo plano išorės veiksnius, įskaitant verslo aplinką.
87. Laikydamosi šių gairių 70 punkte nustatyto proporcingumo principo, kompetentingos institucijos turėtų peržiūrėti prašymą pateikusių kredito įstaigos pateiktą tikslinių rinkų analizės apžvalgą, kad tinkamai suprastų esamą verslo aplinką, atsižvelgdamos į pagrindinių esamų rinkos dalyvių ir potencialių konkurentų veiklą tikslinėje (-ėse) rinkoje (-ose) ir tikėtiną verslo aplinkos kaitą.
88. Šiuo tikslu kompetentingos institucijos turėtų peržiūrėti tikslinės rinkos tendencijų, galinčių turėti įtakos įstaigos veiklos rezultatams ir pelningumui, analizę. Tai gali būti, atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį, reguliavimo ir makrolygio rizikos ribojimo tendencijos (pvz., mažmeninės bankininkystės produktų platinimo teisės aktų pakeitimai arba didžiausių paskolos ir įgyto turto vertės santykio rodiklių hipotekos paskoloms pokyčiai), technologinės tendencijos (pvz., perėjimas į elektronines tam tikrų rūšių prekybos platformas) ir visuomenės ir (arba) demografinės tendencijos (pvz., klientų sudėtis, produktų keitimas dėl kintančių rinkos tendencijų, didesnė islamiškosios bankininkystės priemonių paklausa).
89. Prireikus ir atsižvelgiant į kiekvieno konkretaus atvejo analizę, nuorodos į esamus dalyvius ir potencialius konkurentus galėtų apimti ne tik esamas finansų įstaigas, bet ir pasaulines technologijų bendroves, kurios pradeda teikti finansines paslaugas. Tokia analizė taip pat turėtų būti atliekama derinant ją su tikslinės rinkos peržiūra, įskaitant tokių konkurentų poveikį prašymą pateikusiai kredito įstaigai, pavyzdžiui, tiesioginei vartotojų rinkodarai.

7.2.4 Pagrindiniai vidaus veiksniai

90. Laikydamosi šių gairių 71 punkte nustatyto proporcingumo principo ir atsižvelgdamos į kiekvieną konkretų atvejį, kompetentingos institucijos turėtų atlikti prašymą pateikusių kredito įstaigos numatyto verslo modelio kokybinių savybių analizę, kad suprastų jo sėkmę lemiančius veiksnius ir pagrindines priklausomybes formuojant prašymą pateikusių kredito įstaigos nuomonę.
91. Šiuo atžvilgiu kompetentingų institucijų analizės sritys turėtų apimti pagrindinius vidaus veiksnius, turinčius įtakos verslo modelio sėkmei, pavyzdžiui, prašymą pateikusių kredito

įstaigos numatomi pranašumai santykiuose su klientais, tiekėjais ir partneriais, IT platformų kokybė ir veiklos bei išteklių pajėgumai, taip pat tokie veiksniai kaip trečiųjų šalių paslaugų teikėjai, tarpininkai, galima PP / TF rizika ir konkretūs reguliavimo veiksniai.

92. Kompetentingos institucijos taip pat turėtų įvertinti, ar finansinės prognozės atitinka plane išdėstyta verslo strategiją, ar yra aiškus įgyvendinimo planas ir pajėgumai verslo planui vykdyti ir įgyvendinti. Pastaruoju aspektu kompetentingos institucijos, atlikdamos peržiūrą, taip pat turėtų atsižvelgti į nuolatinį vadovybės profesinių gebėjimų vertinimą, įskaitant verslo plano ir jo pokyčių laikui bėgant vertinimą, ir į tai, ar yra pakankamai žmogiškųjų išteklių verslo strategijos įgyvendinimui užtikrinti. Šiam vertinimui pagrįsti kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į ankstesnę valdymo organo narių profesinę patirtį.

7.2.5 Finansinės prognozės

93. Kompetentingos institucijos turėtų atlikti kiekybinę prašymą pateikusios kredito įstaigos verslo plano peržiūrą, daugiausia dėmesio skirdamos pateiktoms finansinėms prognozėms tiek pagal bazinį, tiek pagal nepalankiausių sąlygų scenarijų, atsižvelgdamos į geografinį pasiskirstymą, veiklos rūšis ir rinkos padėtį individualiai ir, kai taikoma, konsoliduotai grupės lygmeniu arba iš dalies konsoliduotai (*TRS dėl informacijos veiklos leidimui gauti* 4 straipsnio a punktas.¹⁵). Kompetentingos institucijos taip pat turėtų peržiūrėti finansines pozicijas (pvz., remiantis balansu), riziką (pvz., remiantis bendra pagal riziką įvertintų pozicijų suma (TREA), arba kitais rizikos rodikliais) ir (arba) organizacinius ir (arba) teisės aktais nustatytus apribojimus.
94. Verslo plane pateiktos finansinių prognozių kiekybinės peržiūros tikslas turėtų būti įvertinti pagrindinių prielaidų (susijusių su verslo augimu, pajamų gavimu, išlaidų ir pagrindinės rizikos įvertinimu), prašymo teikėjo verslo modelio gyvybingumo ir tvarumo bei jo bendro pajėgumo pasiekti prognozuojamus rezultatus laikantis prudencinių reikalavimų tiek bazinio, tiek nepalankiausių sąlygų scenarijaus atveju patikimumą.
95. Vertinant finansines prognozes turėtų būti apsvarstyta prašymą pateikusios kredito įstaigos tikslinė verslo strategija, susijusi su svarbiausiomis prašymą pateikusios kredito įstaigos geografinėmis teritorijomis, įskaitant patronuojamąsias įmones, filialus, veiklą, vykdomą naudojantis laisve teikti paslaugas, veiklos rūšis, verslo linijas ir produktų linijas pagal uždirbamą pelną (pvz., remiantis pelno (nuostolio) ataskaita), ir turėtų būti įvertintas pagrindinių kiekybinių prielaidų patikimumas (pvz., kiekvieno regiono veikla, pajamos iš mokesčių, klientų skaičius, personalo išlaidos, makroekonominės prielaidos ir t. t.).
96. Vertindamos verslo plano pelningumą kompetentingos institucijos turėtų skirti ypatingą dėmesį toms tikslinės verslo strategijos sritims, kurios yra aktualiausios būsimam verslo modelio tvarumui ir išlikimui nepalankiausiomis sąlygomis. Kiek įmanoma ir kai tinkama, jos

¹⁵ TRS dėl informacijos veiklos leidimui gauti 4 straipsnio a punkte nustatyta, kad prašyme pateikiama „prognozuojama informacija apie prašymą pateikusių kredito įstaigą individualiai ir, kai taikytina, konsoliduotai grupės lygmeniu ir iš dalies konsoliduotai (nurodant kredito įstaigos atstovaujamą dalį) bent jau bazinio ir nepalankiausių sąlygų scenarijaus atveju, įskaitant: [...]“.

taip pat turėtų atsižvelgti į esamos arba naujos rizikos grėsmę prašymą pateikusiai kredito įstaigai ir jos pažeidžiamumą.

97. Šiais tikslais kompetentingos institucijos turėtų peržiūrėti paaiškinimą dėl kredito įstaigos pradinio gyvybingumo ir verslo modelio tvarumo per laikotarpį, kurio reikia, kad prašymą pateikusi kredito įstaiga pasiektų stabilią būseną, bet kokiu atveju ne trumpesnį kaip trejų metų laikotarpį. Kalbant apie nepalankiausių sąlygų scenarijų, turėtų pakakti, kad kredito įstaiga planavimo laikotarpio pabaigoje galėtų laikytis prudencinių reikalavimų.
98. Kompetentingoms institucijoms gali tekti vertinti ilgesnio laikotarpio, pavyzdžiui, iki penkerių metų, verslo planą. Taip gali būti, pavyzdžiui, prašymų teikėjų, kurių verslo ciklas trunka penkerius metus arba kurių trejų metų verslo planuose yra tvarumo trūkumų, atveju. Tokiais atvejais vertinimo intensyvumas turėtų būti nustatomas atsižvelgiant į verslo plano rizikos pobūdį, galimus trūkumus ir neapibrėžtumą, susijusius su ilgesniu laikotarpiu.
99. Kompetentingos institucijos, kiek tai įmanoma ir kai tinkama, turėtų atlikti atitinkamą prašymą pateikusios kredito įstaigos ir analogiškų subjektų palyginimą. Kompetentinga institucija turėtų nustatyti analogišką subjektą arba analogiškų subjektų grupę pagal konkuruojančias produktų ir (arba) verslo linijas, orientuotas į tą patį pelno šaltinį ir (arba) klientus, ir analizę pagrįsti jos turimais priešišūros, rinkos ir makroekonominiais duomenimis. Tokiais atvejais kompetentingos institucijos ekspertų sprendimą turėtų papildyti vertinimo rezultatai, gauti atlikus analogiškų subjektų palyginimą. Jei analogiškų subjektų palyginti neįmanoma, kompetentingos institucijos turėtų remtis ekspertų sprendimu.
100. Kompetentingos institucijos turėtų apsvarstyti galimybę įvertinti pelningumo tendencijas ir rodiklius, atsižvelgdamos į riziką, kurią prašymą pateikusi kredito įstaiga numato prisiimti, ir santykinius rezultatus, palyginti su analogiškais subjektais. Šiam vertinimui pagrįsti kompetentingos institucijos gali remtis dažniausiai taikomais pelningumo ir rizikos rodikliais, pavyzdžiui, nuosavo kapitalo grąža, turto grąža, sąnaudų ir pajamų santykiu, rizikos sąnaudomis ir sverto koeficientu. Kompetentingos institucijos naudojami specifiniai rodikliai turėtų atspindėti prašymą pateikusios kredito įstaigos numatomą pelno gavimo rizikos rūšį ir lygį (pavyzdžiui, mažesnę ir stabilesnę grąžą gaunanti įstaiga, kuriai priimtina konservatyvi rizika, gali būti tvaresnė už įstaigą, kuriai būdinga didelė grąža, bet priimtina labai agresyvi rizika). Kompetentingos institucijos turėtų atidžiai įvertinti riziką, kuria grindžiami ekonominiai rezultatai (pvz., turto rizikos lygį), taip pat kiek įmanoma atsižvelgti į pagal riziką pakoreguotus rodiklius.
101. Kompetentingoms institucijoms turėtų būti suteikta galimybė aiškiai suprasti įstaigos pelno ir nuostolio šaltinius (visų pirma pagrindinius veiksnius, pavyzdžiui, apimtį (atsargas ir srautus), kainas ir (arba) maržas), kad būtų galima nustatyti pagrindinius veiksnius, lemiančius veiklos rezultatus, ir priklausomybę nuo jų, taip pat galimą pažeidžiamumą. Prireikus kompetentingos institucijos, atsižvelgdamos į šių gairių 70 punkte nustatytą proporcingumo principą, turėtų išskaidyti pajamas ir (arba) pajamų šaltinius, kad suprastų, ar numatomi pajamų šaltiniai atitinka bendrą tikslinę verslo strategiją (verslo modelio rūšis, verslo dydis). Šiuo atžvilgiu

kompetentingos institucijos turėtų atkreipti dėmesį į pernelyg optimistinius pelno lūkesčius, susijusius, pavyzdžiui, su išankstine palūkanų norma ir kitomis atitinkamomis pajamas lemiančiomis prielaidomis bei jų galimą poveikį prognozių patikimumui ir galiausiai tvarumui.

102. Laikydamosi šių gairių 70 punkte nustatyto proporcingumo principo, kompetentingos institucijos turėtų peržiūrėti prašymą pateikusios kredito įstaigos produktų kainodarą ir struktūrą. Šiuo tikslu galima atsižvelgti, pavyzdžiui, į:

(a) priklausomybę nuo rizikingų arba koncentruotų pajamų šaltinių (pvz., antrinės hipotekos paskolos, paskolos su finansiniu svertu, vartojimo kreditai, specifinės klientų grupė) ir jos poveikis verslo modeliui, pavyzdžiui, padidėjęs pažeidžiamumas dėl verslo aplinkos pokyčių (pvz., nekilnojamojo turto kainos sumažėjimas, vartojimo paskolomis finansuojamų produktų paklausos sumažėjimas);

(b) priklausomybę nuo labiau kintančių pajamų šaltinių (pvz., prekybos pajamų, apsidraudimo pajamų ar kitų vienkartinų šaltinių) ir poveikį ilgalaikiam pajamų tvarumui.

103. Kompetentingos institucijos turėtų aiškiai suprasti įvairius pajamų modelius (pvz., palūkanų pajamomis (pvz., vartojimo kredito verslas) arba mokesčių pajamomis (pvz., prekybos finansavimas, korespondentinė bankininkystė, saugojimo ar konsultavimo paslaugos) pagrįstus modelius, konkrečius pajamų veiksnius, pagrindinius veiklos rodiklius ir susijusių verslo linijų rizikos lygį. Visais atvejais jos turėtų aiškiai suprasti prašymą pateikusios kredito įstaigos pajamų modelį, kaip ji tikisi gauti pajamų tiek įprastinėmis verslo, tiek nepalankiausiomis sąlygomis, ir pagrindinių prielaidų patikimumą.

104. Kompetentingos institucijos turėtų atkreipti ypatingą dėmesį į didelius augimo tempus ir susijusias rizikos prielaidas, be kita ko, susijusias su prašymą pateikusios kredito įstaigos vykdymo ir rizikos valdymo gebėjimų pakankamumu, siekiant paremti tikslinių prognozių įgyvendinimą, remiantis pagal šių gairių 92 punktą atlikta analize. Svarbiausių prielaidų patikimumo vertinimas turėtų būti atliekamas atsižvelgiant į įvairius aspektus, įskaitant bendrą verslo strategiją, produktų kainodarą, verslo aplinką, finansavimo strategiją, priimtina riziką ir jos lygį, politikos, kuria siekiama užtikrinti patikimą ir riziką ribojantį valdymą, buvimą ir t. t. Kalbant apie verslo modelio tvarumą, kompetentingos institucijos turėtų gerai suprasti sąnaudų struktūrą ir atitinkamus rodiklius, pavyzdžiui, sąnaudų ir tikslinių pajamų santykio pokyčius (absoliučius arba lyginant su analogiškais įmonėmis) numatyto verslo plano laikotarpio pabaigoje ir nepalankiausiomis sąlygomis.

105. Tikslinių sąnaudų struktūra (pvz., darbo, administracinių arba IT sąnaudų) turėtų būti peržiūrima absoliučiais dydžiais ir, jei įmanoma ir tikslinga, lyginama su analogiškų įmonių sąnaudomis, atsižvelgiant į didelį neigiamą poveikį, kurį verslo modelio ir (arba) strategijos tvarumui gali turėti nepakankamas tam tikrų sąnaudų įvertinimas, ypač pradiniam etape arba nepalankiausiomis sąlygomis. Kompetentingos institucijos turėtų atkreipti dėmesį į pasikartojančias sąnaudų koncentracijas, kurios gali atspindėti sąnaudų struktūros nelankstumą.

106. Konkrečiai kalbant apie sąnaudų modelius, tikėtina, kad prašymą pateikusios kredito įstaigos, kurios labai remiasi technologijomis pagrįstais verslo modeliais, patirs mažesnes ribines sąnaudas nei kredito įstaigos, kurių sandoriai susiję su didelėmis kintamosiomis sąnaudomis. Todėl tikėtina, kad tokių verslo modelių pelningumas iš esmės padidės, kai bus pasiektas tam tikras kritinis kiekis, kuris padengs fiksuotas investicijų sąnaudas. Todėl kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į pagrindines tokių prašymo teikėjų išlaidas, pavyzdžiui, inžinerijos ar produktų rinkodaros specialistams ir investicijoms į infrastruktūrą.

7.2.6 Bendras priežiūros metodas

107. Remdamosi pateiktu verslo planu ir finansinėmis prognozėmis, kompetentingos institucijos turėtų parengti savo bendrą priežiūros metodą, kad įvertintų: a) prašymą pateikusios kredito įstaigos verslo modelio gyvybingumą ir tvarumą ir b) ar prašymą pateikusi kredito įstaiga planavimo laikotarpiu galės laikytis prudencinių reikalavimų. Remiantis kompetentingos institucijos ekspertų sprendimu, bendro priežiūros institucijos metodo tikslas – parengti integruotą ir išsamų verslo plano ir finansinių prognozių, visų pirma pagrindinių prielaidų patikimumo, vertinimą. Priežiūros metodas turėtų būti grindžiamas gautos informacijos apie verslo strategiją, verslo aplinką (galimas analogiškas įstaigas, rinkos tendencijas ir kitus išorės veiksnius, galinčius turėti įtakos būsimam pelningumui) ir pagrindinius vidaus veiksnius vertinimu bei palyginimu su pačios prašymą pateikusios kredito įstaigos metodais (finansinėmis prognozėmis, kaip paaiškinta šių gairių 93–106 punktuose), siekiant įvertinti jų bendrą patikimumą.

108. Remdamasi peržiūrėta informacija, kompetentinga institucija turėtų išnagrinėti prašymą pateikusios kredito įstaigos prielaidas ir parengti savo priežiūros metodą. Jei prielaidos nėra patikimos, kompetentingos institucijos gali sukurti alternatyvias prielaidas ir atlikti jautrumo analizę, kad nustatytų kiekybinį poveikį susijusioms verslo plano sritims. Išnagrinėjusi eilutę po eilutės ir, jei reikia, atitinkamai pritaikiusi alternatyvias prielaidas, kompetentinga institucija galės kiekybiškai nustatyti ir įvertinti bendrą jautrumo analizės poveikį finansinėms prognozėms ir galiausiai svarbiausiems prudenciniams reikalavimams. Kompetentinga institucija gali nagrinėti bazinį atvejį ir nepalankiausių sąlygų scenarijų.

109. Rengiant priežiūros metodą ir jautrumo analizę turėtų būti laikomasi šių gairių 70 punkte nurodyto proporcingumo principo, atsižvelgiant į susijusių numatomo verslo modelio riziką ir sudėtingumą. Jei bendras priežiūros metodas skiriasi nuo prašymo teikėjo metodo, kompetentingos institucijos gali apsvarstyti galimybę pasidalyti konkrečiomis pastabomis su prašymą pateikusia kredito įstaiga, siekdamas užpildyti informacijos spragą ir geriau suprasti prašymą pateikusios kredito įstaigos padarytas prielaidas. Dialogas su priežiūros institucijomis gali padėti prašymą pateikusiai kredito įstaigai pateikti peržiūrėtą verslo planą ir finansinę prognozę, kuriuose būtų nurodytos visos būtinos taisomosios priemonės, skirtos jos gyvybingumui ir tvarumui ir, galiausiai, atitinkamai prudenciniams reikalavimams planavimo laikotarpiu užtikrinti. Tokiu atveju kompetentingos institucijos taip pat gali apsvarstyti rizikos mažinimo priemones, t. y. nustatyti išankstines sąlygas, vėlesnes prievoles arba apribojimus, kaip nustatyta šių gairių 4.2 skirsnyje ir 25–32 punktuose.

8. Kapitalas

8.1 Bendrieji kriterijai

110. Nustatant kapitalo dydį turėtų būti siekiama užtikrinti, kad veiklos leidimą gavusi kredito įstaiga atitiktų nuosavų lėšų ir kitus prudencinius reikalavimus išduodant veiklos leidimą ir bent trejus metus taikant scenarijų su stipriu, bet tikėtiniu nepalankiausių sąlygų veiksmu.
111. Išduodant veiklos leidimą, kapitalo dydis turėtų būti nustatomas remiantis pradinio kapitalu ir nuosavų lėšų reikalavimu pagal šių gairių 8.2 skirsnyje nustatytą metodiką.
112. BVM tikslais pradinis kapitalas yra fiksuota suma, nustatyta nacionalinėje teisėje pagal KRD 12 straipsnio 1 dalį¹⁶ arba atitinkamais atvejais pagal KRD 12 straipsnio 4 dalį¹⁷.
113. Nuosavų lėšų reikalavimai yra rizika¹⁸ ir svertu¹⁹ grindžiami kapitalo reikalavimai pagal KRR antros ir trečios dalių I antraštinę dalį.
114. Nepriklausomai nuo skirtumų ES, susijusių su nacionalinėje teisėje nustatyta absoliučia pradinio kapitalo verte, BVM tikslas – užtikrinti, kad kapitalo dydis būtų nustatytas taip, kad būtų užtikrinta atitiktis prudenciniams reikalavimams išduodant veiklos leidimą pagal bazinį scenarijų ir bent trejus metus taikant scenarijų su stipriu, bet tikėtiniu nepalankiausių sąlygų veiksmu.
115. Kapitalo dydžio nustatymas išduodant veiklos leidimą ir suma, kuri turi būti sumokėta išduodant veiklos leidimą, kaip nurodyta šių gairių 8.2 ir 8.3 skirsniuose, nepažeidžia nacionaliniu lygmeniu nustatytų griežtesnių reikalavimų.

8.2 Kapitalo dydžio nustatymas

116. Siekdamas nustatyti kapitalo dydį, kompetentingos institucijos turėtų:

- (a) tinkamai nustatyti riziką (ir susijusį pagal riziką įvertintą turtą), remdamosi pagal šių gairių 7.2.6 skirsnyje peržiūrėtu verslo planu, ir įvertinti nuosavų lėšų poreikį (grindžiamą rizika ir sverto principu) bent trejiems metams (t. y. nuosavų lėšų, reikalingų užtikrinti visišką

¹⁶ „Nedarant poveikio kitoms bendrosioms nacionalinėje teisėje nustatytoms sąlygoms, kompetentingos valdžios institucijos atsisako išduoti leidimą pradėti kredito įstaigos veiklą tais atvejais, kai kredito įstaiga neturi atskirų nuosavų lėšų arba kai jos pradinis kapitalas yra mažesnis negu 5 mln. EUR“.

¹⁷ „Valstybės narės gali išduoti veiklos leidimą tam tikrų kategorijų kredito įstaigoms, kurių pradinis kapitalas yra mažesnis, negu nurodyta 1 dalyje, laikantis šių sąlygų:

a) pradinis kapitalas yra ne mažesnis kaip 1 mln. EUR;

b) atitinkamos valstybės narės Komisijai ir EBI praneša, dėl kokių priežasčių jos pasinaudojo ta galimybe“.

¹⁸ CET1, T1, bendras kapitalo poreikis

¹⁹ Sverto koeficientas.

prudencinių reikalavimų laikymąsi visus trejus metus ir pirmųjų trejų metų pabaigoje, atsižvelgiant į to laikotarpio tikėtinus sukauptus nuostolius);

(b) pridėti prie pradinio kapitalo tikėtinus sukauptus nuostolius per pirmuosius trejus metus;

(c) pasirinkti didesnį dydį iš a) arba b).²⁰

Kompetentingos institucijos turėtų įsitikinti, kad nuosavų lėšų reikalavimo įvertis pagal šio punkto a) papunktį²¹ yra didesnė²² suma, gauta pagal verslo plano, patikslinto pagal šių gairių 7.2.6 skirsnį, bazinį scenarijų arba scenarijų su stipriu, bet tikėtinu nepalankiausių sąlygų veiksmu.²³ Kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad taip nustatyta didesnė suma būtų pagrindas apskaičiuojant kapitalą, kurį prašymą pateikusi kredito įstaiga turėtų turėti veiklos leidimo išdavimo metu, kaip nurodyta šių gairių 8.3 skirsnyje. Kapitalo dalis, kuri turi būti apmokėta išduodant veiklos leidimą prieš pradėdant veiklą nustatoma pagal šių gairių 123 punktą.

117. Kai kompetentinga institucija yra konsoliduotos priežiūros institucija, ji, remdamasi pagal šių gairių 7.2.6 skirsnį peržiūrėtu verslo planu, turėtų konsoliduotai įvertinti numatomą naujai veiklos leidimą gavusios kredito įstaigos poveikį kapitalo reikalavimams. Šiuo tikslu kompetentinga institucija turėtų remtis konsolidavimo taikymo srities, įvertintos pagal šių gairių 33 punktą, analize.

118. Jei bankų grupei priklausantis prašymo teikėjas prašo netaikyti kapitalo reikalavimų pagal KRR 7 arba 10 straipsnį, kompetentingos institucijos, vadovaudamosi savo diskrecijos teise pagal minėtas nuostatas, gali apsvarstyti galimybę griežtai ir kruopščiai įvertinti prašymo teikėjo tinkamumą būti atleistam nuo reikalavimų taikymo, atsižvelgdamos į prašymo išduoti veiklos leidimą ypatumus.

119. Jeigu kompetentinga institucija, naudodamasi savo diskrecijos teise, mano, kad gali atlikti griežtą ir kruopštą vertinimą, ir nustato, kad tenkinamos atitinkamos KRR nustatytos sąlygos ir kad gali būti leista netaikyti reikalavimų ir toks leidimas netaikyti reikalavimų gali būti suteiktas išduodant veiklos leidimą, kapitalas veiklos leidimo išdavimo metu (ir susijęs mokėjimas)

²⁰ Priede pateiktuose 1, 2 ir 3 paveiksluose iliustruojami šie atvejai: a) 1 paveiksle pateikiamas pavyzdys, kai nuosavų lėšų reikalavimas yra didesnis už pradinį kapitalą ir sukauptus metinius nuostolius; b) 2 paveiksle pateikiamas pavyzdys, kai pradinis kapitalas ir sukaupti metiniai nuostoliai yra didesni už apskaičiuotą nuosavų lėšų reikalavimą; c) 3 paveiksle pateikiamas pavyzdys, kai per trejus metus, kurie vertinami nustatant kapitalą veiklos leidimo išdavimo metu, pasikeičia didesnė pradinio kapitalo ir nuostolių bei nuosavų lėšų reikalavimų suma.

²¹ Ir susiję tikėtini sukaupti nuostoliai, naudojami nustatant sumą pagal šio punkto (b) papunktį.

²² Kai kuriais atvejais būtent verslo plano bazinis scenarijus, o ne nepalankių sąlygų scenarijus (abu tinkamai išnagrinėti kompetentingos institucijos, jei reikia) gali lemti didesnio nuosavų lėšų reikalavimo nustatymą (pavyzdžiui, dėl spartesnio verslo augimo) ir dėl to didesnių kapitalo reikalavimų apskritai (įskaitant tikėtinų nuostolių apskaičiavimą per trejus planavimo laikotarpio metus). Tokiu atveju reikalaujamas kapitalo kiekis būtų nustatomas pagal didžiausią apskaičiuotą nuosavų lėšų reikalavimą per pirmuosius trejus metus ir sukauptus nuostolius per pirmuosius trejus metus pagal bazinį scenarijų.

²³ Atsižvelgiant į nepalankiausių sąlygų scenarijuje prognozuojamus nuostolius, turėtų būti siekiama užtikrinti tinkamą kredito įstaigos atsparumo lygį pradinio veiklos laikotarpiu, be kita ko, dėl to, kad P2R dar nenustatytas.

turėtų būti nustatomas pagal šių gairių 116–117 punktus, atsižvelgiant į reikalavimų netaikymo leidimą.

120. Jeigu kompetentinga institucija mano, kad veiklos leidimo išdavimo metu negali būti suteiktas leidimas netaikyti kapitalo reikalavimų, kapitalo dydį kompetentinga institucija turėtų nustatyti pagal šių gairių 116–117 punktuose nustatytą metodiką. Konkrečiais atvejais, kai kompetentinga institucija nustato, kad leidimas netaikyti reikalavimų negali būti suteiktas veiklos leidimo išdavimo metu, tačiau yra tinkamas pagrindas manyti, kad jis galėtų būti suteiktas vėlesniame etape, kompetentinga institucija gali įgyvendinti priemones, skirtas sumažinti kapitalo dydžio poveikį veiklos leidimo išdavimo metu.

8.3 Kapitalo kokybė, mokėjimas ir pasiekiamumas

121. Kompetentinga institucija turėtų patikrinti pagal šių gairių 8.2 skirsnį nustatyto kapitalo pakankumą pagal kokybę, kurios reikalaujama pagal atitinkamas KRR antros ir trečios dalies I antraštinės dalies nuostatas. Visų pirma pagal KRD 12 straipsnio 2 dalį pradinis kapitalas apima „tik vieną ar daugiau punktų, nurodytų [KRR] 26 straipsnio 1 dalies a–e punktuose“.

122. Kompetentingos institucijos turėtų patikrinti, ar kredito įstaigos kapitalas atskirtas nuo savininko turto ir ar jis yra visiškai, nedelsiant ir neribotai prieinamas tik kredito įstaigos reikmėms.

123. Kapitalo dalis, kuri turi būti visiškai apmokėta prieš išduodant veiklos leidimą, yra didesnė iš šių sumų:

- a) pagal šių gairių 8.2 skirsnį nustatyta kapitalo dalis, kuri turi būti visiškai apmokėta pirmaisiais veiklos metais (t. y. nuosavos lėšos, būtinos visiškam prudencinių reikalavimų laikymuisi užtikrinti per pirmuosius dvylika mėnesių ir jų pabaigoje, atsižvelgiant į to laikotarpio tikėtinus nuostolius); arba
- b) pradinis kapitalas ir pirmųjų metų nuostoliai.

124. Kompetentingos institucijos, remdamosi tinkamais įrodymais, turėtų tikrinti ir peržiūrėti, ar pagal a arba b punktą visiškai apmokėtina kapitalo dalis yra faktiškai visiškai apmokėta, yra teisėtos kilmės ir įtraukta į įmonės apskaitą prieš išduodant veiklos leidimą. Siekdamos įvertinti teisėtą lėšų šaltinį²⁴, kompetentingos institucijos turėtų taikyti Europos priežiūros institucijų bendrą riziką ribojančio kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigijimo vertinimo gairių²⁵ 14.5 ir 14.6 punktuose nustatytus kriterijus, susijusius su veikla, iš kurios buvo gautos lėšos, ir

²⁴ „Lėšų šaltinis“ – verslo santykiuose arba pavieniame sandoryje naudojamų lėšų kilmė. Prie jo priskiriama ir veikla, kurią vykdant gaunamos verslo santykiams naudojamos lėšos, pavyzdžiui, kliento atlyginimas, ir priemonės, kuriomis kliento lėšos pervestos. Lėšos taip pat galėtų būti gaunamas iš „turto šaltinio“, t. y. viso kliento turto kilmės, pavyzdžiui, palikimo ar santaupų, žr. EBI PP/TF rizikos veiksmų gairių 12 punkto n arba o papunkčius, 2021 m. kovo 12 d. „EBA/GL/2021/02“, paskelbta <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/anti-money-laundering-and-e-money/revised-guidelines-on-ml-tf-risk-factors>

²⁵ 2016 m. gruodžio 20 d. riziką ribojančio kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigijimo ir didinimo finansų sektoriuje vertinimo gairės JC/GL/2016/01, paskelbta <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/other-topics/joint-guidelines-for-the-prudential-assessment-of-acquisitions-of-qualifying-holdings>

priemonėmis, kuriomis jos buvo pervestos, atsižvelgdamos į tai, ar dėl jų gali padidėti pinigų plovimo arba teroristų finansavimo rizika.

125. Nepažeidžiant to, kad išdėstyta pirmiau, tose jurisdikcijose, kuriose šių gairių 123 punkto a) arba b) papunkčiuose nurodyta kapitalo dalis turi būti apmokėta prieš pradėdant kredito įstaigos veiklą, o ne prieš išduodant veiklos leidimą, kompetentingos institucijos, prieš išduodamos veiklos leidimą, turėtų atidžiai išnagrinėti pareiškėjo pateiktą planą ir įgyvendinimo terminą pagal *TRS dėl informacijos veiklos leidimui gauti*²⁶ 6 straipsnio 2 dalį, siekdamos užtikrinti, kad tokia kapitalo suma būtų visiškai apmokėta prieš pradėdant vykdyti kredito įstaigos veiklą ir būtų teisėtos kilmės.

Kompetentinga institucija į veiklos leidimą turėtų įtraukti aiškią sąlygą, sustabdančią veiklos leidimo galiojimą bent iki tol, kol bus faktiškai apmokėtos jame nurodytos kapitalo dalys.

126. Kompetentingos institucijos turėtų įsitikinti, kad prašymą pateikusi kredito įstaiga yra parengusi kapitalo įgyvendinimo planą, skirtą pagal šių gairių 8.2 skirsnį nustatyti likusiai kapitalo sumai, kuri nebuvo apmokėta veiklos leidimo išdavimo metu pagal šių gairių 123 ir 124 punktus ir kuri yra skirta antrų ir trečių metų veiklai padengti. Tokiame kapitalo įgyvendinimo plane turėtų būti nurodyta finansavimo šaltinių rūšis ir kapitalo investavimo laikas, kad būtų išvengta galimo verslo tikslų neįvykdymo ir galimų nuostolių, turinčių įtakos kredito įstaigos būtiniausių kapitalo reikalavimų laikymuisi. Finansavimo šaltinių rūšis, pavyzdžiui, akcininkų privatūs finansiniai ištekliai, finansų rinkose išleistos arba išleistinos finansinės priemonės ir visi susitarimai bei sutartys, sudaryti dėl nuosavų lėšų, turėtų būti kruopščiai peržiūrimi, siekiant užtikrinti, kad jie yra teisėtos kilmės ir, atsižvelgiant į jų sąlygas, bus greitai prieinami.

²⁶ „Jeigu teikiant prašymą kompetentingai institucijai pradinis kapitalas nebuvo visiškai apmokėtas, prašyme pateikiamas numatomas planas ir įgyvendinimo terminas, siekiant užtikrinti, kad pradinis kapitalas būtų visiškai apmokėtas prieš suteikiant leidimą pradėti kredito įstaigų veiklą“.

9. Vidaus valdymas

9.1 Bendrieji kriterijai

127. Kompetentingos institucijos turėtų atidžiai ir išsamiai peržiūrėti tvarką, procesus ir mechanizmus, susijusius su prašymą pateikusios kredito įstaigos vidaus valdymu, atsižvelgdamos į tai, kad pagal KRD 10 straipsnio 2 dalį, jeigu ta įstaiga neįrodo, kad jos rizikos valdymas yra patikimas ir veiksmingas, kompetentingos institucijos turi atsisakyti išduoti veiklos leidimą.
128. Šiame dokumente nustatyta BVM siekiama padėti kompetentingoms institucijoms vertinti prašymo dokumentus, susijusius su vidaus valdymo tvarka, veiklos struktūra, politika ir procesais. BVM pateikiamos gairės dėl pagrindinių elementų ir aspektų, kuriuos kompetentingos institucijos turi įvertinti išduodamos veiklos leidimą, ir nedaro poveikio *EBI Vidaus valdymo gairių (antroji peržiūra)*²⁷, *EBI ir ESMA gairių dėl valdymo organo narių ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų tinkamumo vertinimo (peržiūrėtų)*²⁸, *EBI gairių dėl atlygio (peržiūrėtų)*²⁹, *EBI gairių dėl užsakomųjų paslaugų*³⁰ ir *EBI IRT ir saugumo rizikos valdymo gairių*³¹ atskirų dalių taikymui. Kompetentingų institucijų vertinimu turėtų būti siekiama užtikrinti, kad kredito įstaiga laikytųsi nurodytų *EBI gairių*.
129. Taikant šį skirsnį ir laikantis šių gairių 13 punkto, valdymo sistema, visų pirma vidaus kontrolės sistema, įskaitant rizikos valdymo sistemą, taip pat apima PP / TF riziką ir turėtų būti vertinama pagal *EBI PP / TF rizikos veiksmų gaires*³², kai vertinamas prašymą pateikusių kredito įstaigų pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencijos politikos ir procedūrų tinkamumas.
130. Kompetentingos institucijos turėtų visapusiškai suprasti, kaip kredito įstaiga yra organizuota, ir susidaryti aiškų vaizdą apie jos valdymo ir veiklos struktūrą, taip pat kitą tvarką, procesus ir mechanizmus, kurie turėtų būti gerai parengti. Prašymo teikėjas turėtų būti tinkamai pasirengęs, kad būtų laikomas pakankamai pajėgiu vykdyti tikslinę veiklą patikimu ir riziką ribojančiu būdu.

²⁷ 2021 m. liepos 2 d. „EBA/GL/2021/05“, paskelbta <https://www.eba.europa.eu/guidelines-internal-governance-second-revision>

²⁸ 2021 m. liepos 2 d. „EBA/GL/2021/06“, paskelbta <https://www.eba.europa.eu/joint-esma-and-eba-guidelines-assessment-suitability-members-management-body-revised>

²⁹ 2021 m. liepos 2 d. „EBA/GL/2021/04“, paskelbta <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/remuneration/guidelines-on-sound-remuneration-policies-second-revision>

³⁰ 2019 m. vasario 25 d. „EBA/GL/2019/02“, paskelbta <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance/guidelines-on-outsourcing-arrangements>

³¹ 2019 m. lapkričio 29 d. „EBA/GL/2019/04“, paskelbta <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance/guidelines-on-ict-and-security-risk-management>

³² 2021 m. kovo 1 d. „EBA/GL/2021/02“, paskelbta <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/anti-money-laundering-and-e-money/revised-guidelines-on-ml-tf-risk-factors>

131. Kompetentingos institucijos turėtų įsitikinti, kad prašymo dokumentuose yra numatyta tvarka, procesai ir mechanizmai, kurie tinkamai įrodo, kad egzistuoja aiški, skaidri ir patikima valdymo struktūra, užtikrinanti veiksmingą sprendimų priėmimą ir gerą valdymą, ir kad įgaliojimai ir atsakomybės sritys yra aiškiai paskirstytos visais organizacijos lygmenimis ir tarp valdymo organų.
132. Kompetentingų institucijų atliekamo vidaus valdymo reikalavimų vertinimo intensyvumas turėtų būti nustatomas atsižvelgiant į proporcingumo kriterijus, nustatytus šių gairių 17–21 punktuose, ir į individualų prašymo teikėjo rizikos profilį.
133. Vertinimas turėtų būti grindžiamas dokumentais ir informacija, kuriuos prašymą pateikusi kredito įstaiga pateikė visų pirma pagal *TRS dėl informacijos veiklos leidimui gauti* 1 straipsnio 1 punktą, 4 straipsnio g ir h punktus ir 5 straipsnio 1 dalies, b–f punktus ir bet kokius papildomus dokumentus, kurių kompetentinga institucija prašo pagal tą TRS 10 straipsnio 1 dalį.

9.2 Valdymo organas

9.2.1 Valdymo funkciją atliekantis valdymo organas ir priežiūros funkciją atliekantis valdymo organas

134. Šiomis gairėmis siekiama aprėpti visas esamas valdybos struktūras neteikiant pirmenybės jokiai konkrečiai struktūrai. Jomis nekeičiamas bendras kompetencijų paskirstymas pagal nacionalinę bendrovių teisę. Tad jos turėtų būti taikomos neatsižvelgiant į pasirinktą valdybos struktūrą (vienos ir (arba) dviejų valdybų struktūrą ir (arba) kitokią struktūrą) visose valstybėse narėse. Valdymo organas, kaip apibrėžta Direktyvos 2013/36/ES 3 straipsnio 1 dalies 7 ir 8 punktuose, turėtų būti suprantamas kaip organas, vykdamas valdymo (vykdomąsias) ir priežiūros (nevykdomąsias) funkcijas.³³
135. Kompetentingos institucijos turėtų peržiūrėti prašymą, visų pirma įstatus ar kitus lygiaverčius steigimo dokumentus³⁴ ir valdymo organo įgaliojimus³⁵, ir įsitikinti, kad šiuose dokumentuose tinkamai aprašytos valdymo organo pareigos ir atsakomybės sritys, atskiriant valdymo (vykdomąją) funkciją atliekančių asmenų ir priežiūros (nevykdomąją) funkciją atliekančių asmenų pareigas. Atsižvelgdamos į tai, kompetentingos institucijos visų pirma turėtų:
- (a) patikrinti, ar valdymo organas prisiima visišką bendrą atsakomybę už įstaigą ir nustato, prižiūri ir yra atsakingas už valdymo priemonių, kuriomis užtikrinamas veiksmingas ir riziką ribojantis įstaigos valdymas, įgyvendinimą įstaigoje³⁶;

³³ EBI *vidaus valdymo gairių* 8 punktas. Taip pat žr. Direktyvos 2013/36/ES 56 konstatuojamąją dalį.

³⁴ Pateikta pagal TRS dėl informacijos veiklos leidimui gauti.

³⁵ Pateikta pagal TRS dėl informacijos veiklos leidimui gauti.

³⁶ EBI *vidaus valdymo gairių* 19 punktas.

- (b) įsitikinti, kad valdymo organas yra atsakingas³⁷ už toliau nurodytų priemonių nustatymą, tvirtinimą ir įgyvendinimo priežiūrą: a) įstaigos bendrą verslo strategiją ir pagrindines politikos kryptis; b) bendrą rizikos strategiją, įskaitant įstaigai priimtina riziką ir rizikos valdymo sistemą bei priemones, užtikrinant, kad valdymo organas skirtų pakankamai laiko rizikos klausimams spręsti ir savo funkcijoms vykdyti; c) pakankamą ir veiksmingą vidaus valdymo ir vidaus kontrolės sistemą, turinčią aiškią organizacinę struktūrą ir gerai veikiančias nepriklausomas vidaus rizikos valdymo, atitikties ir audito funkcijas, kurias atliekantys asmenys būtų pakankamai autoritetingi ir svarbūs, turėtų išteklių savo funkcijoms vykdyti; d) pakankamą ir veiksmingą vidaus valdymo ir vidaus kontrolės sistemą, skirtą užtikrinti, kad pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencijos srityje būtų laikomasi taikytinų reguliavimo reikalavimų; e) ir vidaus kapitalo, ir reguliuojamo kapitalo sumas, tipus ir paskirstymą siekiant tinkamai padengti įstaigos riziką; f) įstaigos likvidumo valdymo tikslus; g) atlygio politiką, kaip aprašyta šių gairių 170 ir 171 punktuose; h) priemones, kuriomis siekiama užtikrinti, valdymo organo individualų ir kolektyvinį tinkamumą, sudėtį, veiksmingumą ir tęstinumo planavimą; i) pagrindines funkcijas atliekančių asmenų atrankos ir tinkamumo vertinimo procesą³⁸; j) priemones, kuriomis siekiama užtikrinti kiekvieno įsteigto valdymo organo komiteto vidaus veikimą³⁹; k) rizikos kultūrą, kuria atsižvelgiama į įstaigos rizikos suvokimo ir rizikos prisiėmimo elgsenos aspektus; l) įstaigos kultūrą ir vertybes, kuriomis skatinama atsakinga ir etiška elgsena, įskaitant elgesio kodeksą ar panašią priemonę; m) įstaigos lygmens interesų konfliktų sprendimo politiką ir darbuotojų politiką; ir n) priemones, kuriomis siekiama užtikrinti apskaitos ir finansinės atskaitomybės sistemų vientisumą, įskaitant finansų ir veiklos kontrolės priemones bei įstatymų ir taikytinų standartų laikymąsi;
- (c) įsitikinti, kad prašyme numatyta, jog nustatydamas, tvirtindamas ir prižiūrėdamas b punkte išvardytų aspektų įgyvendinimą, valdymo organas turėtų siekti užtikrinti tvarų verslo modelį, kuriame būtų atsižvelgta į visą riziką, įskaitant aplinkos, socialinius ir valdymo rizikos veiksnius;
- (d) įsitikinti, kad atitinkamuose prašymo dokumentuose numatytos priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti, kad būtų veiksmingai atlikti valdymo organo individualaus ir kolektyvinio tinkamumo vertinimai, kad pirmininko vaidmenys ir atsakomybės sritys būtų aiškiai apibrėžtos, valdymo organo sudėtis ir tęstinumo planavimas būtų tinkami ir kad valdymo organas veiksmingai vykdytų savo funkcijas laikydamasis *EBI vidaus valdymo gairių ir EBI tinkamumo vertinimo gairių*;

³⁷ Žr. EBI vidaus valdymo gairių 22 punktą.

³⁸ Kaip apibrėžta *EBI vidaus valdymo gairėse*, sąvoka „pagrindines užduotis atliekantis asmuo“ – „asmenys, kurie turi reikšmingą įtaką įstaigos valdymui, bet nėra valdymo organo nariai ar generalinis direktorius. Tai vidaus kontrolės funkcijų vadovai ir vyriausiasis finansininkas, jeigu jie nėra valdymo organo nariai, ir kiti pagrindines funkcijas atliekantys asmenys, jeigu įstaigos juos nustatė remdamosi rizikos vertinimu grindžiamu požiūriu. Kiti pagrindines funkcijas atliekantys asmenys gali būti svarbių verslo linijų, Europos ekonominės erdvės ir (arba) Europos laisvosios prekybos asociacijos padalinių, trečiųjų šalių patronuojamųjų įmonių ir kitų vidaus funkcijų vadovai“. Taip pat žr. Bendras ESMA ir EBI gaires dėl valdymo organo narių ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų tinkamumo vertinimo.

³⁹ Pagal *EBI vidaus valdymo gairių* 22 punkto i papunktį tokiomis priemonėmis reikėtų išsamiai nustatyti „i. kiekvieno iš jų vaidmenį, sudėtį ir užduotis; ii. tinkamą informacijos šaltinį, įskaitant rekomendacijų ir išvadų dokumentavimą, ir kiekvieno komiteto atskaitomybės ryšius su valdymo organu, kompetentingomis institucijomis ir kitomis šalimis“.

- (e) nustatyti, ar valdymo funkciją vykdančias valdymo organas turės būti atsakingas už jo nustatytų strategijų įgyvendinimą ir reguliariai aptarti jų įgyvendinimą ir tinkamumą su priežiūros funkciją vykdančiu valdymo organu. Atlikdamas vertinimą ir priimdamas sprendimus dėl įstaigos strategijos, valdymo funkciją vykdančias valdymo organas turėtų turėti įgaliojimus konstruktyviai vertinti ir kritiškai peržiūrėti gautus pasiūlymus, paaiškinimus ir informaciją;⁴⁰
- (f) įsitikinti, kad, nepažeisdamas pagal taikytinus nacionalinės bendrovių teisės aktus jam priskirtų atsakomybės sričių, priežiūros funkciją vykdančias valdymo organas turėtų⁴¹: a) prižiūrėti ir stebėti valdymo sprendimų priėmimą ir veiksmus ir veiksmingai prižiūrėti valdymo funkciją vykdančią valdymo organą, įskaitant jo individualaus ir kolektyvinio veiksmingumo ir įstaigos strategijos bei tikslų stebėseną ir vertinimą; b) užtikrinti ir reguliariai vertinti įstaigos vidaus valdymo sistemos veiksmingumą ir imtis tinkamų veiksmų nustatytiems trūkumams pašalinti; c) vykdyti priežiūrą ir stebėseną, kad būtų nuosekliai įgyvendinami įstaigos strateginiai tikslai, organizacinė struktūra ir rizikos strategija, rizikos apetitas ir rizikos valdymo sistema, taip pat kitų sričių politika (pvz., atlygio politika) ir informacijos atskleidimo sistema; d) stebėti, kad būtų nuosekliai laikomasi įstaigos rizikos kultūros; e) prižiūrėti elgesio kodekso ar panašaus kodekso bei veiksmingos politikos įgyvendinimą ir laikymąsi siekiant nustatyti, valdyti ir mažinti esamus ir galimus interesų konfliktus; f) prižiūrėti teikiamos finansinės informacijos ir ataskaitų vientisumą, taip pat vidaus kontrolės sistemą, įskaitant veiksmingą ir patikimą rizikos valdymo sistemą; g) užtikrinti, kad vidaus kontrolės funkcijų vadovai galėtų veikti nepriklausomai ir, neatsižvelgiant į prievolę teikti ataskaitas kitiems vidaus organams, verslo linijoms ar padaliniams, galėtų išreikšti susirūpinimą ir prireikus tiesiogiai perspėti priežiūros funkciją vykdančią valdymo organą, jei neigiami rizikos veiksniai turi arba gali turėti poveikį įstaigai; ir h) stebėti vidaus audito plano, kurį rengiant dalyvavo rizikos ir audito komitetai (jei tokie įsteigti), įgyvendinimą;
- (g) patikrinti, ar atitinkamuose prašymo dokumentuose, susijusiuose su komitetais, kurie bus įsteigti, nurodytas jų junginys, sudėtis, vaidmuo ir pareigų bei užduočių paskirstymas specializuotiems valdymo organo komitetams pagal atitinkamas *EBI vidaus valdymo gairių* nuostatas.

136. Pagal Direktyvos 2015/849 (KPPD) 46 straipsnio 4 dalį kompetentingos institucijos taip pat turėtų patikrinti, ar prašymo dokumentuose numatyta nustatyti valdymo organo narį, atsakingą už atitikčiai kovos su PP / TF reikalavimams užtikrinti būtinų įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų įgyvendinimą.

9.2.2 Valdymo organo ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų tinkamumo vertinimas

⁴⁰ Žr. EBI vidaus valdymo gairių 30 punktą.

⁴¹ Žr. EBI vidaus valdymo gairių 34 punktą.

137. Pagal KRD 13 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą kompetentingos institucijos turėtų atlikti kredito įstaigos valdymo organo narių tinkamumo vertinimą ir atsisakyti išduoti veiklos leidimą, jei jie neatitinka KRD 91 straipsnio 1 dalyje nurodytų reikalavimų.
138. Kai taikytina, kompetentingos institucijos taip pat turėtų atlikti pagrindines funkcijas atliekančių asmenų tinkamumo vertinimą, kaip apibrėžta EBI *vidaus valdymo gairėse*.
139. Toks tinkamumo vertinimas turėtų būti atliekamas laikantis *EBI ir ESMA gairių dėl valdymo organo narių ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų tinkamumo vertinimo*.

9.3 Organizacinė struktūra

140. Kompetentingos institucijos turėtų patikrinti, ar kredito įstaigos organizacinė struktūra rodo, kad ji yra patikimai organizuota, ar yra veiksmingi atsakomybės ryšiai, paskirstytos atsakomybės sritys, rizikos vertinimas ir valdymas, įskaitant vėlesnę stebėseną, siekiant užtikrinti patikimą ir riziką ribojantį kredito įstaigos valdymą. Į peržiūrą taip pat turėtų būti įtraukta organizacinė schema, kurioje būtų nurodyta numatoma vidaus organizacinė struktūra, t. y. departamentai, skyriai, grupės ir atitinkamas darbuotojų paskirstymas.
141. Kompetentingos institucijos turėtų atidžiai įvertinti, ar pateikta organizacinė struktūra, įskaitant numatomą dydį, visos darbo dienos ekvivalentų skaičių ir sistemas, atitinka verslo modelį, veiklos rūšis ir geografinį pasiskirstymą bei riziką, kurią ketina prisiimti prašymą pateikusi kredito įstaiga. Todėl toks vertinimas turėtų būti pagrįstas verslo planu, peržiūrėtu pagal šių gairių 7 skirsnį.
142. Kad būtų galima išduoti veiklos leidimą arba atitinkamais atvejais pradėti vykdyti veiklą, kompetentingos institucijos turėtų būti pakankamai įsitikinusios organizacinės struktūros įgyvendinimo pažanga, įskaitant pažangą, padarytą įdarbinant reikiamą kvalifikaciją turinčius nurodytus darbuotojus.
143. Kompetentingos institucijos turėtų skirti ypatingą dėmesį tam, kad nebūtų kuriamos neskaidrios ar nepagrįstai sudėtingos struktūros, neturinčios aiškaus ekonominio pagrindimo ar teisinio tikslo, arba struktūros, kurios gali būti naudojamos su pinigų plovimu ar kitais finansiniais nusikaltimais susijusiu tikslu.⁴²
144. Kai verslo plane numatoma kurti struktūras kitose jurisdikcijose, kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar tokios jurisdikcijos veiksmingai laikosi „ES ir tarptautinių mokesčių skaidrumo, pinigų plovimo prevencijos ir kovos su teroristų finansavimu standartų“.⁴³ Jos taip pat turėtų įvertinti, kiek numatoma struktūra naudinga siekiant akivaizdaus ekonominio ir

⁴² EBI *vidaus valdymo gairių* 76 punkte nustatyta: „Įstaigos turėtų vengti kurti sudėtingas ir galimai neskaidrias struktūras. Priimdamos sprendimus įstaigos turėtų atsižvelgti į rezultatus, gautus atliekant rizikos vertinimą, kuriuo siekiama nustatyti, ar tokias struktūras galima panaudoti su pinigų plovimu [...] ar kitais finansiniais nusikaltimais susijusiais tikslais, ir atitinkamas kontrolės priemonės bei galiojančią teisinę sistemą“.

⁴³ EBI *vidaus valdymo gairių* 76 punkto a papunktyje nustatyta: „kiek jurisdikcija, kurioje bus sukurta struktūra, veiksmingai laikosi ES ir tarptautinių mokesčių skaidrumo ir kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu standartų“.

teisėto tikslo arba kiek struktūra galima pasinaudoti siekiant nuslėpti galutinio tikrojo savininko tapatybę, arba ar verslo strategija (įskaitant kliento prašymą, kuriuo grindžiamas struktūros sukūrimas) kelia susirūpinimą. Kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar struktūra kliudo įstaigos valdymo organui tinkamai vykdyti priežiūrą arba ar ji gali mažinti įstaigos gebėjimą valdyti susijusią riziką, ir ar struktūra kliudo kompetentingoms institucijoms veiksmingai vykdyti priežiūrą.⁴⁴

9.3.1 Įstaigos vertybės, rizikos kultūra, elgesio kodeksas ir valdymo politika

145. Kompetentingos institucijos turėtų patikrinti, ar valdymo organo darbo tvarkos taisyklės, susijusios su įmonės vertybėmis, užtikrina aukštą etikos ir profesinių standartų priėmimą, skatinimą ir įgyvendinimą, sukuriant veiksmingo klausimų iškėlimo aplinką, kurioje sprendimų priėmimo procesuose skatinama nuomonių įvairovė.

146. Pagal *TRS dėl informacijos veiklos leidimui gauti* 5 straipsnio 1 dalies c punkto ii papunkčio penktą įtrauką kompetentingos institucijos taip pat turėtų peržiūrėti valdymo organo įvairovę skatinančios politikos apibūdinimą ir įsitikinti, kad ji atitinka KRD 88 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytus kriterijus ir nustato kiekybinį arba, atitinkamai, kokybinį tikslą įvairovei skatinti ir vertinimo dažnumą.

9.3.2 Interesų konfliktų sprendimo politika

147. Kompetentingos institucijos turėtų patikrinti, ar pagal interesų konfliktų sprendimo politikos apibūdinimą valdymo organas yra atsakingas už „veiksmingos politikos nustatymą, tvirtinimą ir jos įgyvendinimą ir palaikymą priežiūrą, kad galėtų nustatyti, vertinti, valdyti ir mažinti faktinius ir galimus įstaigos lygmens interesų konfliktus“, taip pat tarp įstaigos ir darbuotojų, įskaitant valdymo organą ir artimiausius šeimos narius⁴⁵.

148. Kalbant apie įstaigos lygmens interesų konfliktus, kompetentingos institucijos turėtų įsitikinti, kad interesų konfliktų sprendimo politikos apibūdinime būtų reikalaujama, kad „[į]staigų įgyvendinamos interesų konfliktų valdymo arba, tam tikrais atvejais, mažinimo priemonės turėtų būti įforminamos dokumentais“⁴⁶ ir jomis nustatant tinkamą pareigų atskyrimą, informacijos kliūtis ir sandorių su susijusiomis šalimis sudarymo procedūras.

149. Kalbant apie darbuotojų lygmens interesų konfliktus, kompetentingos institucijos turėtų įsitikinti, kad politika aprėpia bent *EBI vidaus valdymo gairių*⁴⁷ 109 punkte nurodytas situacijas

⁴⁴ *EBI vidaus valdymo gairių* 76 punkto a–f papunkčiai.

⁴⁵ Žr. *EBI vidaus valdymo gairių* 11 ir 12 skirsnius.

⁴⁶ Žr. *EBI vidaus valdymo gairių* 107 punktą.

⁴⁷ *EBI vidaus valdymo gairių* 111 punktas. „Politika turėtų aprėpti bent šias situacijas ar santykius, kuriuose gali kilti interesų konfliktų:

a. ekonominius interesus (pvz., akcijas, kitas nuosavybės teises ir narystės ryšius, finansų kontrolę ir kitus komercinių klientų ekonominius interesus, intelektinės nuosavybės teises, įstaigos paskolas, suteiktas darbuotojams priklausančiai įmonei, narystę nesuderinamų interesų turinčiame organe arba tokio organo ar subjekto nuosavybę);

b. asmeninius ar profesinius santykius su įstaigos kvalifikuotojo akcijų paketo savininkais;

ir kad joje numatytos „procedūros, priemonės, dokumentavimo reikalavimai ir atsakomybė už interesų konfliktų nustatymą ir prevenciją, jų reikšmingumo vertinimą ir švelninimo priemonių įgyvendinimą“.

9.3.3 Informavimas apie pažeidimus, piktnaudžiavimas rinka, produktų valdymas, vartotojų apsauga, skundų nagrinėjimas

150. Kompetentingų institucijų atliekama informavimo apie pažeidimus politikos peržiūra turėtų užtikrinti, kad darbuotojai galėtų saugiai pranešti apie galimus arba faktinius teisės aktų ar vidaus reikalavimų pažeidimus. Siekiant išvengti interesų konfliktų, darbuotojai turėtų turėti galimybę pranešti apie pažeidimus ne per įprastus atskaitomybės ryšius. Paspėjimo procedūros turėtų užtikrinti asmens, kuris praneša apie pažeidimą, ir fizinio asmens, kuris tariamai atsako už pažeidimą, duomenų apsaugą, kaip numatyta Reglamente (ES) 2016/679/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas).
151. Kompetentingos institucijos turėtų įsitikinti, kad politika apima informacijos apie galimą arba faktinį pažeidimą tvarkymo procesą ir pranešimą teikiančio asmens apsaugą pagal *EBI vidaus valdymo gaires*.
152. Kompetentingų institucijų atlikta politikos piktnaudžiavimo rinka srityje apžvalga turėtų užtikrinti, kad kredito įstaiga laikytųsi tinkamų standartų, kuriais užkertamas kelias piktnaudžiavimui rinka. Visų pirma ji turėtų apimti pažeidimų piktnaudžiavimo rinka srityje nustatymo, valdymo ir pranešimo apie juos procesą.
153. Kompetentingos institucijos turėtų patikrinti, ar pagal *EBI mažmeninės bankininkystės produktų priežiūros ir valdymo gaires*⁴⁸ produktų valdymo politika užtikrinama, kad prašymą pateikusi kredito įstaiga, veikdama kaip gamintoja ir (arba) platintoja, įgyvendins patikimą produktų valdymo politiką, numatančią vidaus procesus, funkcijas ir strategijas, kuriomis siekiama i) kad būtų atsižvelgiama į vartotojų interesus, tikslus ir ypatybes, ii) kad būtų išvengta galimos žalos vartotojams ir iii) mažinti interesų konfliktus.
154. Kompetentingų institucijų atliekama vartotojų apsaugos politikos apibūdinimo peržiūra turėtų būti siekiama užtikrinti, kad prašymą pateikusi kredito įstaiga parengtų patikimą vartotojų apsaugos politiką, kuri užtikrintų tinkamą vartotojų informavimą ir apsaugą. Visų pirma politikos apibūdinimu turėtų būti užtikrinama, kad vartotojų apsaugos politika atitiktų reguliavimo sistemą ir atitinkamiems darbuotojams būtų teikiami tinkami mokymai. Šiuo tikslu jis turėtų aprėpti standartus ir principus, atitikties stebėseną ir darbuotojų informuotumą.

c. asmeninius ar profesinius santykius su įstaigos ar į prudencinį konsolidavimą įtrauktų subjektų darbuotojais (pvz., šeimos santykius);

d. kitą darbą ir ankstesnį darbą (pvz., per pastaruosius penkerius metus);

e. asmeninius ar profesinius santykius su atitinkamais išorės suinteresuotaisiais subjektais (pvz., susijusiais su medžiagų tiekėjais, konsultacijų įmonėmis ar kitų paslaugų teikėjais);

f. politinę įtaką arba politinius santykius.“

⁴⁸ „EBA/GL/2015/18“ paskelbta <https://www.eba.europa.eu/guidelines-on-product-oversight-and-governance-arrangements-for-retail-banking-products>

155. Kompetentingų institucijų skundų nagrinėjimo politikos apibūdinimo peržiūra turėtų būti siekiama užtikrinti, kad kredito įstaiga suteiktų vartotojams tinkamą apsaugą pagal taikomus teisės aktų reikalavimus. Šis apibūdinimas turėtų apimti skundų priėmimo, vertinimo ir atsakymo į juos procesą.

9.4 Vidaus kontrolės sistema

156. Kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar prašymą pateikusi kredito įstaiga turi tinkamą vidaus kontrolės sistemą, atitinkančią numatomą kredito įstaigos veiklą, verslo modelį, sudėtingumą ir susijusią riziką (pvz., klientų registravimas internetu, kibernetinio saugumo apsauga ir priemonės). Kompetentingos institucijos turėtų įsitikinti skirtų žmogiškųjų išteklių pakankamumu tiek pagal visos darbo dienos ekvivalentų skaičių, tiek pagal kvalifikaciją, sistemų ir biudžeto tinkamumu užduotims vykdyti.

157. Kompetentingos institucijos turėtų peržiūrėti prašymo dokumentus ir įsitikinti, kad užduočių ir atsakomybės sričių paskirstymas leis valdymo organui visapusiškai žinoti savo kredito įstaigos struktūrą⁴⁹ ir „užtikrinti, kad vidaus kontrolės funkcijų vykdytojai būtų nepriklausomi nuo jų kontroliuojamų verslo linijų, įskaitant tai, kad pareigos būtų tinkamai atskirtos ir kad jie turėtų pakankamus finansinius ir žmogiškuosius išteklius ir įgaliojimus veiksmingai savo vaidmeniui atlikti. Atskaitomybės ryšiai ir atsakomybės pasiskirstymas, visų pirma tarp pagrindines funkcijas atliekančių asmenų, įstaigoje turėtų būti aiškūs, gerai apibrėžti, nuoseklūs, įmanomi ir tinkamai įforminami dokumentais“.⁵⁰

158. Kompetentingos institucijos turėtų aiškiai suprasti, kad vidaus kontrolės sistema apima visas įstaigos sritis ir atspindi tris gynybos modelio linijas, skirtas rizikos mažinimo ir valdymo funkcijoms nustatyti.

159. Šiuo tikslu kompetentingos institucijos turėtų patikrinti, ar yra nustatytos priemonės, kuriomis užtikrinama, kad verslo ir paramos padaliniai, kurie yra pirmoji gynybos linija, pirmiausia būtų atsakingi už rizikos, kurią jie patiria vykdydami savo veiklą, nustatymą ir valdymą, taip pat už tinkamų procesų ir kontrolės priemonių sukūrimą ir palaikymą, siekiant užtikrinti, kad tokia rizika būtų analizuojama, vertinama, stebima, apie ją būtų tinkamai pranešama, kad ji neviršytų kredito įstaigos norimos prisiimti rizikos ribų ir kad ji atitiktų vidaus ir išorės reguliavimo reikalavimus.

160. Rizikos valdymo funkcijos vykdytojas ir atitikties užtikrinimo funkcijos vykdytojas – antroji gynybos linija, kartu su vidaus audito funkcijos vykdytoju, kuri yra trečioji gynybos linija, yra vidaus kontrolės sistemos vidaus kontrolės funkcijų vykdytojai. Kompetentingos institucijos turėtų patikrinti, ar jie bus paskirti, atsižvelgiant į šių gairių 17–21 punktuose nustatytus proporcingumo kriterijus, ir kad jie būtų pakankamai autoritetingi ir svarbūs ir, vykdydami savo užduotis, turėtų galimybę tiesiogiai kreiptis į valdymo organą.

⁴⁹ EBI vidaus valdymo gairių 71 punktą.

⁵⁰ EBI vidaus valdymo gairių 68 punktą.

161. Siekdamas užtikrinti, kad vidaus kontrolės funkcijų vykdytojai atitiktų nepriklausomumo reikalavimus⁵¹, kompetentingos institucijos turėtų patikrinti, ar, remiantis prašymo dokumentais, numatoma, kad:

- (a) jų darbuotojai neatlieka jokių užduočių veiklos srityse, kurias vidaus kontrolės funkcija turi stebėti ir kontroliuoti;
- (b) organizaciniu požiūriu jie atskirti nuo veiklos, kurią jiems pavesta stebėti ir kontroliuoti;
- (c) neatsižvelgiant į bendrą įstaigos valdymo organo narių atsakomybę, vidaus kontrolės funkcijos vadovas neturėtų būti pavaldus asmeniui, atsakingam už veiklos, kurią stebi ir kontroliuoja vidaus kontrolės funkcijos vykdytojai, valdymą;
- (d) vidaus kontrolės funkcijų vykdytojų atlygis neturėtų būti susietas su veiklos, kurią stebi ir kontroliuoja vidaus kontrolės funkcijų vykdytojai, vykdymu ir kitaip neturėtų mažinti jų objektyvumo.

162. Kompetentingos institucijos turėtų patikrinti, ar vidaus kontrolės funkcijų vadovai atitinka šiuos reikalavimus:

- a) bus tinkamo hierarchijos lygmens, kad kontrolės funkcijos vadovas būtų pakankamai autoritetingas ir svarbus, kad galėtų eiti savo pareigas;
- b) bus nepriklausomi nuo jų kontroliuojamų verslo linijų ar padalinių;
- c) teiks ataskaitas ir tiesiogiai atsiskaitys valdymo organui, o valdymo organas turėtų peržiūrėti jų veiklos rezultatus;
- d) kai būtina, turės galimybę kreiptis į priežiūros funkciją vykdančią valdymo organą ir tiesiogiai jam atsiskaityti, išreikšti susirūpinimą ir, atitinkamais atvejais, perspėti priežiūros funkcijos vykdytojus, kai tam tikri įvykiai turi arba gali turėti poveikį įstaigai.

163. Siekiant užtikrinti, kad vidaus kontrolės funkcijos galėtų būti veiksmingai vykdomos, kompetentingos institucijos turėtų įsitikinti, kad joms skirta pakankamai biudžeto ir žmogiškųjų išteklių, turinčių tinkamą kvalifikaciją, atsižvelgiant į tikslinės veiklos rūšis ir tinkamą IRT sistemą bei jų turimą paramą.

9.4.2 Rizikos valdymo funkcija

164. Kompetentingos institucijos turėtų įsitikinti, kad bendroje vidaus kontrolės sistemoje kredito įstaigos įdiegs visą įstaigą apimančią rizikos valdymo sistemą, visiškai atsižvelgiant į visų jos rizikos pozicijų ekonominę esmę.

165. Kompetentingos institucijos turėtų įsitikinti, kad rizikos valdymo funkcijos (RVF) vykdytojai padės įgyvendinti patikimą rizikos valdymo sistemą visoje įstaigoje ir kad jų vaidmuo kredito

⁵¹ Žr. EBI vidaus valdymo gairių 175 punktą.

įstaigoje apima jų dalyvavimą: a) nustatant rizikos strategiją ir priimant sprendimus; b) vertinant svarbius pokyčius; c) nustatant, matuojant, vertinant, valdant, mažinant ir stebint riziką ir pranešant apie ją; d) vertinant priimtina riziką ar ribų pažeidimus ir teikiant rekomendacijas dėl taisomųjų priemonių. Šiuo tikslu kompetentingos institucijos taip pat turėtų peržiūrėti ir įvertinti tokios rizikos valdymo strategijos apibūdinimą, įskaitant toleruotinos ir priimtinos rizikos pareiškimą bei priemones, skirtas įvertintą riziką suderinti su priimtina rizika.

166. Kalbant apie RVF vykdytojų vaidmenį rizikos strategijoje ir priimant sprendimus, atlikdamos peržiūrą, kompetentingos institucijos turėtų patikrinti, ar prašyme numatytas aktyvus RVF vykdytojų dalyvavimas ankstyvame veiklos tęstinumo etape rengiant kredito įstaigos rizikos strategiją, užtikrinant, kad kredito įstaigoje bus įdiegti veiksmingi rizikos valdymo procesai, ir teikiant valdymo organui visą svarbią su rizika susijusią informaciją, kad būtų galima nustatyti kredito įstaigai priimtinos rizikos lygį. Kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad būtų numatyta, jog RVF vykdytojai vertins rizikos strategijos ir priimtinos rizikos patikimumą ir tvarumą ir kad būtų tinkamai nustatytos konkrečios rizikos ribos, įskaitant verslo padalinių lygmeniu, ir dalyvaus procese prieš valdymo organui priimant sprendimą dėl rizikos strategijų.
167. Kiek tai susiję su RVF vykdytojų vaidmeniu vertinant svarbius pokyčius, kompetentingos institucijos turėtų patikrinti, ar numatyta, kad prieš priimant sprendimus dėl išimtinių sandorių RVF vykdytojai turi dalyvauti įvertinant tokių pokyčių ir išimtinių sandorių poveikį bendrai kredito įstaigos rizikai ir apie nustatytus faktus pranešti tiesiogiai valdymo organui prieš priimant sprendimą.
168. Kalbant apie RVF vykdytojų vaidmenį nustatant, matuojant, stebint, mažinant riziką ir pranešant apie ją ir susijusias rizikos koncentracijas, kurį turi patvirtinti valdymo organas, kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta politika ir procedūros ir kad RVF vykdytojai galėtų kreiptis į visas verslo linijas ir kitus padalinius, dėl kurių gali kilti rizika.
169. RVF vykdytojai taip pat turėtų nepriklausomai vertinti priimtinos rizikos ar ribų pažeidimus (be kita ko, nustatyti priežastį ir atlikti teisinę ir ekonominę faktinių pozicijos uždarymo, sumažinimo ar apsidraudimo išlaidų analizę, palyginti su galimomis pozicijos išlaikymo išlaidomis). Turėtų būti numatyta, kad RVF vykdytojai informuos atitinkamus padalinius ir valdymo organą ir rekomenduos galimas taisomąsias priemones. Šiuo tikslu RVF vykdytojai turėtų galėti būti tiesiogiai atskaitingi priežiūros funkciją vykdančiam valdymo organui, kai pažeidimas yra reikšmingas, nepažeidžiant RVF vykdytojų galimybių teikti ataskaitas kitų vidaus funkcijų vykdytojams ir komitetams.

9.4.3 Atlygio politika

170. Kalbant apie atlygio politikos apibūdinimą, kompetentingos institucijos turėtų ne tik įvertinti, ar laikomasi KRD 92 straipsnio 2 dalies aa punkte nustatytų neutralumo lyčių aspektu reikalavimų, bet ir ypatingą dėmesį skirti patikrinimui, ar politikos, susijusios su darbuotojais,

kurių profesinė veikla daro reikšmingą poveikį kredito įstaigos rizikos pobūdžiui⁵², apibūdinimas atitinka KRD 94 straipsnį ir *EBI atlygio politikos gaires*.

171. Visų pirma jos turėtų įvertinti ar a) atlygio politika atitinka įstaigos numatomą priimtina riziką, jos verslo strategiją ir ilgalaikius interesus ir ar numatoma, kad valdymo organas ją palaikys, tvirtins ir prižiūrės; b) joje numatyta, kad darbuotojai, darantys reikšmingą poveikį įstaigos rizikos pobūdžiui, bus tinkamai nustatyti pagal KRD 92 straipsnio 3 dalį ir 94 straipsnio 3 dalį; c) joje numatyti konkretūs atlygio reikalavimai tiems konkrečioms darbuotojams, *inter alia* i) kintamojo ir fiksuotojo atlyginimo dalies santykis pagal KRD 94 straipsnio 1 dalies g punktą ir ii) išmokėjimas priemonėmis, atidėjimo tvarka, įskaitant sumažinimą ir susigrąžinimą pagal KRD 94 straipsnio 1 dalies l, m ir n punktus⁵³.

9.4.4 Atitikties užtikrinimo funkcija

172. Kompetentingos institucijos turėtų patikrinti, ar numatyta, kad atitikties užtikrinimo funkcijos vykdytojai valdys atitikties riziką, konsultuos valdymo organą dėl priemonių, kurių reikia imtis siekiant užtikrinti atitiktį taikomiems įstatymams, taisyklėms, teisės aktams ir standartams, ir prižiūrint valdymo organui įgyvendins atitikties rizikos valdymo ir atitikties užtikrinimo politiką bei procesus. Kompetentingos institucijos turėtų patikrinti, ar atitikties užtikrinimo funkcija atitinka veiklos rūšis ir geografinį pasiskirstymą (pvz., atitiktį įvairių jurisdikcijų taikomiems nacionalinės teisės aktams, kai veikla vykdoma tarpvalstybiniu mastu), riziką ir sudėtingumą pagal verslo modelį ir verslo plano vertinimą, atliktą pagal šių gairių 7 skirsnį.
173. Atitikties užtikrinimo funkcijos vykdytojai turėtų užtikrinti, kad atitikties stebėseną būtų vykdoma pagal geros struktūros ir aiškiai apibrėžtą atitikties stebėsenos programą ir kad būtų laikomasi atitikties užtikrinimo politikos. Be to, turėtų būti numatyta, kad atitikties užtikrinimo funkcijos vykdytojai ir RVF vykdytojai turi tinkamai bendradarbiauti ir keistis informacija, kad atliktų jiems patikėtas užduotis.
174. Kompetentingos institucijos taip pat turėtų patikrinti, ar atitikties užtikrinimo funkcijos vykdytojams patikėta glaudžiai bendradarbiaudami su RVF ir teisės skyriumi, patikrinti, kad nauji produktai ir naujos procedūros atitiktų galiojančią teisinę sistemą ir tam tikrais atvejais bet kokius žinomus planuojamus įstatymų ir kitų teisės aktų ir priežiūros reikalavimų pakeitimus.
175. Kompetentingos institucijos turėtų patikrinti, ar numatyta nustatyti kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu atitikties užtikrinimo funkciją, kad būtų laikomasi konkretaus kovos su PP / TF reglamento ir vidaus politikos, arba atitikties užtikrinimo funkcijos viduje, arba atskirai nuo jos.

9.4.5 Kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu politika

⁵² Pateikta pagal TRS dėl informacijos veiklos leidimui gauti.

⁵³ Ypač atsižvelgiant į KRD 94 straipsnio 3 ir 4 dalyse numatytas leidžiančias nukrypti nuostatas.

176. Kompetentingos institucijos turėtų patikrinti, ar prašymą pateikusios kredito įstaigos pagal *TRIS dėl informacijos veiklos leidimui gauti* 5 straipsnio 1 dalies c punkto iii papunktį pateiktoje kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu politikoje pateikta pagrindinės politikos ir procedūrų, nustatytų KPPD 8 straipsnio 3 dalyje, kurios bus taikoma siekiant kovoti su PP / TF rizika, apžvalga. Šiuo tikslu kompetentingos institucijos atsižvelgs į proporcingumo kriterijus, nustatytus šių gairių 17–21 punktuose.
177. Kompetentingos institucijos turėtų patikrinti, ar politikos apibūdinimas apima visus KPPD⁵⁴ 8 straipsnio 4 dalyje nustatytus elementus, ir pagrįsti, kaip prašymą pateikusi kredito įstaiga užtikrins, kad ji galės veiksmingai sumažinti ir valdyti PP ir TF riziką, kuri jai kyla nuo patekimo į rinką dienos.

9.4.6 Vidaus audito funkcija

178. Kompetentingos institucijos turėtų, atsižvelgdamos į šių gairių 17–21 punktuose nustatytus proporcingumo kriterijus, įvertinti prašymą pateikusios kredito įstaigos įsteigtą nepriklausomą ir veiksmingą vidaus audito funkciją (VAF). Kompetentingos institucijos, remdamosi rizika pagrįstu požiūriu, turėtų susidaryti aiškia nuomonę, kad VAF vykdytojai sugebės nepriklausomai peržiūrėti ir pateikti objektyvų patikinimą dėl visos kredito įstaigos veiklos ir padalinių, įskaitant užsakomąsias paslaugas, atitikties įstaigos politikai ir procedūroms bei kitiems išorės (ne riziką ribojantiems) reikalavimams.
179. Šiuo tikslu kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar VAF organizaciniu požiūriu yra nepriklausoma, o vidaus auditorių objektyvumas yra saugomas nustačius tiesioginę jų atskaitomybę valdymo organui, ir skiriama pakankamai išteklių jai priskirtoms užduotims vykdyti. Šiuo tikslu taip pat turėtų būti užtikrinta, kad VAF vykdytojai turėtų galimybę visoje įstaigoje nekliudomai susipažinti su visais įrašais, dokumentais ir informacija, pateikti į visas įstaigos patalpas.
180. Kompetentingos institucijos taip pat turėtų įvertinti, ar VAF vykdytojams patikėta bent:
- (a) vidaus kontrolės sistemos tinkamumo, įskaitant politikos ir procedūrų tinkamumą ir teisinių bei reguliavimo reikalavimų laikymąsi, sritis;
 - (b) rengti audito planą bent kartą per metus, remiantis metiniais vidaus audito kontrolės tikslais ir kurį turi patvirtinti valdymo organas;
 - (c) teikti rekomendacijas, pagrįstas jų veiklos rezultatais.

⁵⁴ Jame nustatyta: „3 dalyje nurodyta politika, kontrolė ir procedūros apima:

- (a) vidaus politikos, kontrolės priemonių ir procedūrų, įskaitant pavyzdines rizikos valdymo priemones, deramą klientų tikrinimą, pranešimą, įrašų saugojimą, vidaus kontrolę, atitikties užtikrinimo valdymą, įskaitant atitikties užtikrinimo pareigūno paskyrimą vadovybės lygiu, kai tikslinga atsižvelgiant į verslo apimtį ir pobūdį, taip pat darbuotojų tikrinimą, parengimą;
- (b) kai tikslinga atsižvelgiant į verslo apimtį ir pobūdį – nepriklausomą audito funkciją, a punkte nurodytai vidaus politikai, kontrolės priemonėms ir procedūroms išbandyti“.

181. Jos taip pat turėtų patikrinti, ar metodikos apibūdinimas ir vidaus audito planas, apimantis pirmuosius trejus veiklos metus, įskaitant išorės paslaugų auditą, atitinka organizacinę struktūrą, veiklos rūšis ir rizikos pobūdį, nustatytus verslo plane, įvertintame pagal šių gairių 7 skirsnį.

9.4.7 Veiklos atsparumo ir veiklos tęstinumo politika ir planas

182. Veiklos tęstinumo politikos ir plano apibūdinimas turėtų užtikrinti, kad prašymo teikėjas turėtų patikimą veiklos tęstinumo valdymo planą, kad būtų užtikrintas jo gebėjimas nuolat vykdyti veiklą ir būtų apriboti nuostoliai veiklai rimtai sutrikus. Jis turėtų užtikrinti, kad į veiklos tęstinumo politiką ir planą būtų įtraukta pagrindinės veiklos sutrikimo rizikos analizė ir rizikos mažinimo priemonių apžvalga, ir užtikrinti, kad veiklos tęstinumo planas būtų reguliariai tikrinamas.

9.4.8 IRT politika ir sistemos

183. Kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar vadovaudamasi IRT politika kredito įstaiga turės patikimų informacijos ir ryšių sistemų ir ar jas naudojant rizikos duomenis bus galima visapusiškai apibendrinti ir įprastais, ir nepalankiausių sąlygų laikotarpiais. Pirmiausia kompetentingos institucijos turėtų vertinti, ar kredito įstaiga bent jau galės:

- (a) parengti tikslus ir patikimus rizikos duomenis;
- (b) parengti ir apibendrinti visus reikšmingos rizikos duomenis visos įstaigos lygmeniu;
- (c) laiku parengti apibendrintus ir naujus rizikos duomenis;
- (d) parengti apibendrintus rizikos duomenis, kad būtų galima patenkinti įvairius valdymo organo arba kompetentingų institucijų pagal poreikį pateikiamus prašymus;
- (e) užtikrinti gerą, patikimą ir saugų informacijos ir ryšių sistemų, padedančių įstaigoms vykdyti tikslinę veiklą, veikimą.

184. Kalbant apie IRT ir saugumo riziką⁵⁵, kompetentingos institucijos turėtų įsitikinti, kad valdymo sistema užtikrins gerą, patikimą ir saugų informacijos ir ryšių sistemų, padedančių kredito įstaigoms vykdyti veiklą, veikimą, taip pat tinkamą IRT rizikos prevenciją, stebėseną ir mažinimą įprastais ir nepalankiausių sąlygų laikotarpiais. Kompetentingos institucijos visų pirma turėtų įvertinti:

⁵⁵ Kaip apibrėžta *EBI IRT ir saugumo rizikos valdymo gairėse*, „IRT ir saugumo rizika“ tai: „Rizika patirti nuostolių dėl konfidencialumo pažeidimo, sistemų ir duomenų vientisumo pažeidimo, sistemų ir duomenų netinkamumo ar jų neprieinamumo arba dėl nesugebėjimo per pagrįstą laiką ir patiriant pagrįstas sąnaudas pakeisti informacines technologijas (IT), kai pasikeičia aplinka ar verslo poreikiai (t. y.) operatyvumas). Ji apima saugumo riziką, kylančią dėl netinkamų ar nevykusių vidaus procesų arba išorės įvykių, įskaitant kibernetines atakas arba nepakankamą fizinį saugumą“.

- (a) ar valdymo organas apskritai atsako už finansų įstaigų IRT strategijos, kuri turėtų būti suderinta su bendra finansų įstaigų verslo strategija, parengimą, patvirtinimą ir įgyvendinimo priežiūrą;
- (b) ar yra aiškiai apibrėžtos ir priskirtos pagrindinės funkcijos ir atsakomybės sritys bei nustatyti atitinkami atskaitomybės ryšiai, kad IRT ir saugumo rizikos valdymo sistema būtų veiksminga, įskaitant tinkamo biudžeto skyrimą, kad būtų tinkamai patenkinti IRT veiklos poreikiai ir IRT bei saugumo rizikos valdymas;
- (c) ar IRT ir saugumo rizikos valdymas ir priežiūra pavedami nepriklausomiems ir objektyviems kontrolės funkcijos vykdytojams, tinkamai atskirtiems nuo IRT veiklos procesų ir neatsakingiems už vidaus auditą, ir nepriklausomiems vidaus audito funkcijos vykdytojams;
- (d) tvarką, kuria siekiama nustatyti, parengti ir palaikyti atnaujintą savo verslo funkcijų, vaidmenų ir pagalbinių procesų apžvalgą, kad būtų galima nustatyti kiekvieno su IRT ir saugumo rizika susijusio tarpusavio priklausomybės ryšio svarbą;
- (e) tiek, kiek informacija saugoma IRT sistemose, ar bus nustatyti informacijos saugumo reikalavimai;
- (f) su IRT susijusių priklausomybių mastą, sudėtingumą ir svarbą, jei numatoma IRT paslaugų operacines funkcijas ir bet kokią IRT sistemų veiklą užsakyti, be kita ko iš grupės subjektų, arba kai pasitelkiamos trečiosios šalys.

10. Kvalifikuotosios akcijų paketo dalys ir nariai

185. Taikydamos KRD 14 straipsnio 1 dalį⁵⁶, kompetentingos institucijos turėtų išnagrinėti prašymą pateikusios kredito įstaigos pagal *TRS dėl informacijos veiklos leidimui gauti* 8 ir 9 straipsnius pateiktą informaciją, susijusią su akcininkais ir nariais.

186. Taikydamos KRD 14 straipsnio 2 dalį⁵⁷, kompetentingos institucijos turėtų įvertinti akcininkų narių atitiktį KRD 23 straipsnio 1 dalyje nustatytiems kriterijams, kaip išsamiau nurodyta Europos priežiūros institucijų *bendrose riziką ribojančio kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigijimo vertinimo gairėse*.⁵⁸

⁵⁶ Ši nuostata skamba taip: „1. Kompetentingos valdžios institucijos atsisako išduoti leidimą pradėti kredito įstaigos veiklą, jei negauna informacijos iš kredito įstaigos apie jos akcininkų arba tiesioginių ar netiesioginių narių, fizinių ar juridinių asmenų, kurie turi kvalifikuotąsias akcijų paketo dalis, tapatybę ir apie tų dalių dydžius, o jei nėra kvalifikuotosios akcijų paketo dalies – apie 20 didžiausių akcininkų ar narių. [...]“.

⁵⁷ Ši nuostata skamba taip: „Kompetentingos valdžios institucijos atsisako išduoti leidimą pradėti kredito įstaigos veiklą, jei, atsižvelgiant į būtinybę užtikrinti patikimą ir riziką ribojantį kredito įstaigos valdymą, jų netenkina akcininkų arba narių tinkamumas pagal 23 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus. Taikoma 23 straipsnio 2 ir 3 dalys ir 24 straipsnis.“

⁵⁸ 2016 m. gruodžio 20 d. „JC/GL/2016/01“, paskelbta https://esas-joint-committee.europa.eu/Publications/Guidelines/JC_QH_GLs_EN.pdf